

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2024

Chișinău

Cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din zonele economice libere

În temeiul art. 49 alin. (2) din Codul fiscal nr. 1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 8 februarie 2007, ediție specială), cu modificările ulterioare, și art. 14 alin. (2) din Legea nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 108-109, art. 834), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Schema de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din zonele economice libere (se anexează).

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării
economice și digitalizării

Dumitru ALAIBA

Ministrul finanțelor

Victoria Belous

SCHEMA
de ajutor de stat regional pentru întreprinderile
din zonele economice libere

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE, DEFINIȚII ȘI DOMENIUL DE APLICARE

1. Schema de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din zonele economice libere (în continuare – *Schema*) stabilește modul de acordare a facilităților fiscale, determinate în conformitate cu prevederile art. 49 alin. (2) din Codul fiscal nr. 1163/1993 (în continuare – *Cod fiscal*).

2. În sensul prezentei Scheme, următoarele noțiuni principale semnifică:

2.1. *zone economice libere* – părți ale teritoriului vamal al Republicii Moldova, separate din punct de vedere economic, strict delimitate pe tot perimetrul lor, în care sunt permise mai multe genuri ale activității de întreprinzător, în regim preferențial, pentru investitorii autohtoni și străini, în condițiile legii;

2.2. *beneficiar al ajutorului de stat regional* (în continuare – *beneficiar*) – orice întreprindere care îndeplinește condițiile stipulate la capitolul III din prezenta Schemă, având dreptul de a solicita și de a beneficia de ajutorul de stat, conform reglementărilor aplicabile;

2.3. *întreprindere* – persoana fizică sau juridică înregistrată în calitate de rezident al zonei economice libere, până la data de 31 decembrie 2023, care desfășoară o activitate economică, orice activitate care constă în furnizarea de bunuri, servicii și lucrări pe o piață, permisă în zona respectivă și prevăzută în contractul încheiat între administrația zonei economice libere și rezident;

2.4. *contract încheiat cu administrația zonei economice libere* – documentul juridic încheiat ca urmare a acordului de voință realizat între rezidentul zonei economice libere și administrația acesteia, prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturile juridice dintre acestea, inclusiv drepturile și obligațiile părților;

2.5. *costuri eligibile* – valoarea cheltuielilor suportate pentru achiziționarea imobilizărilor corporale și necorporale aferente investițiilor într-o zonă economică liberă, în condițiile stabilite de prezenta Schemă. Costurile eligibile se justifică prin documente confirmative (rapoarte financiare și/sau rapoarte de audit);

2.6. *imobilizări corporale* – imobilizări sub formă de mijloace fixe, terenuri, investiții imobiliare, resurse minerale, construcții ingineresti (speciale), instalații de transmisie, utilaje, mijloace de transport, terenuri, active biologice imobilizate;

2.7. *imobilizări necorporale* – immobilizări nemonetare care nu îmbracă o formă materială, identificabile și controlabile de entitate (invenții, mărci, licențe, know-how-uri, francize, programe informatice, desene și modele industriale, site-uri web);

2.8. *intensitate a ajutorului* – valoare a ajutorului, exprimată ca procent din valoarea costurilor eligibile, stabilite conform actelor normative adoptate de către Consiliul Concurenței și de prezenta Schemă;

2.9. *proiect mare de investiții* – investiție cu costuri eligibile mai mari de 50 de milioane de euro, calculată conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data acordării ajutorului de stat regional, dată care reprezintă momentul intrării în vigoare a actului adițional la contractul semnat cu administrația zonei economice libere, care este prevăzut la pct. 25;

2.10. *proiect unic de investiții* – orice investiție inițială care vizează aceeași activitate sau o activitate similară demarată de același beneficiar al ajutorului de stat regional (la nivel de grup), într-un interval de trei ani de la data de începere a lucrărilor la o altă investiție care beneficiază de ajutor în aceeași regiune de nivel 3 din Nomenclatorul unităților teritoriale de statistică al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 570/2017;

2.11. *valoarea ajustată a ajutorului de stat* – valoarea maximă permisă a ajutoarelor pentru un proiect mare de investiții, calculată conform formulei:

$$\text{Valoarea maximă a ajutoarelor} = R \times (A + 0,50 \times B + 0,34 \times C),$$

unde:

- R – intensitatea maximă a ajutoarelor, aplicabilă în zona respectivă;
- A – partea din costurile eligibile în valoare de 50 de milioane de euro, calculată conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei;
- B – partea din costurile eligibile cuprinsă între 50 de milioane de euro și 100 de milioane de euro, calculată conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei;
- C – partea din costurile eligibile de peste 100 de milioane de euro, calculată conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei;

2.12. *acordarea ajutorului* – semnarea actului adițional la contractul cu administrația zonei economice libere, prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturile juridice dintre acestea, inclusiv drepturile și obligațiile părților, care este prevăzut la pct. 25;

2.13. *plata ajutorului* – acordarea scutirii beneficiarului de la plata impozitului pe venit;

2.14. *data acordării ajutorului de stat* – data intrării în vigoare a actului adițional la contractul cu administrația zonei economice libere, care este prevăzut la pct. 25;

2.15. *data plății ajutorului de stat* – data acordării scutirii de la plata impozitului pe venit beneficiarului, respectiv fiecare dată la care obligația de plată a impozitului pe venit ar fi devenit exigibilă pentru beneficiar, în absența aplicării prevederilor prezentei Scheme;

2.16. *echivalentul subvenției brute* – valoarea actualizată a ajutorului, exprimată ca procentaj din valoarea actualizată a costurilor eligibile, astfel cum este calculat la data acordării ajutorului pe baza ratei de referință aplicabile la data respectivă;

2.17. *producție agricolă primară* – producția de produse ale solului și ale creșterii animalelor, enumerate în Lista produselor agricole și alimentare, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 328/2023, fără a se mai efectua o altă operațiune de modificare a naturii produselor respective;

2.18. *produse agricole* – produsele enumerate în Lista produselor agricole și alimentare, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 328/2023, cu excepția produselor obținute din pescuit și din acvacultură;

2.19. *comercializarea produselor agricole* – deținerea unui produs agricol în vederea vânzării, a punerii în vânzare, a livrării sau a oricărei alte forme de introducere pe piață, cu excepția primei vânzări efectuate de către un producător primar către revânzători sau prelucrători și a oricărei alte activități de pregătire a produsului pentru această primă vânzare; o vânzare efectuată de către un producător primar către consumatori finali este considerată comercializare în cazul în care se desfășoară în localuri distincte, rezervate acestei activități;

2.20. *prelucrarea produselor agricole* – orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un alt produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în exploatațile agricole, necesare pentru pregătirea unui produs de origine animală sau vegetală pentru prima vânzare;

2.21. *producția primară de produse pescărești și de acvacultură* – toate operațiunile legate de pescuitul, creșterea sau cultivarea organismelor acvatice, precum și activitățile desfășurate în ferme sau la bord, necesare pentru pregătirea unui animal sau a unei plante pentru prima vânzare, inclusiv tranșarea, filetarea sau congelarea, și prima vânzare către revânzători sau prelucrători;

2.22. *produse pescărești și de acvacultură* – produsele definite la capitolele 3 și 16 din Lista produselor agricole și alimentare, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 328/2023;

2.23. *prelucrarea și comercializarea produselor pescărești și de acvacultură* – toate operațiunile, inclusiv manipularea, tratarea și transformarea, efectuate după momentul debarcării sau al recoltării, în cazul acvaculturii, care au ca rezultat un produs prelucrat, precum și distribuția acestuia.

3. Ajutorul de stat regional acordat prin prezenta Schemă urmărește realizarea obiectivelor dezvoltării regionale în Republica Moldova prin sprijinirea întreprinderilor ce operează în zonele economice libere și care au realizat investiții în acestea.

4. Ajutorul de stat regional se acordă întreprinderilor care desfășoară activități de natura celor stabilite la art. 6 alin. (10) din Legea nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere (în continuare – *Legea nr. 440/2001*), cu

respectarea prevederilor pct. 5 din prezenta Schemă.

5. Ajutorul de stat regional nu se acordă întreprinderilor care își desfășoară activitatea în următoarele domenii și/sau care desfășoară următoarele tipuri de activități:

5.1. producția primară de produse pescărești și de acvacultură;

5.2. prelucrarea și comercializarea produselor pescărești și de acvacultură, atunci când cuantumul ajutoarelor este stabilit în funcție de prețul sau cantitatea de produse achiziționate sau introduse pe piață;

5.3. producția primară de produse agricole;

5.4. prelucrarea și comercializarea produselor agricole, în următoarele cazuri:

5.4.1. când valoarea ajutorului depinde de prețul sau cantitatea produselor achiziționate de la producătorii primari sau introduse pe piață de întreprinderile beneficiare;

5.4.2. când ajutorul este condiționat de transferul parțial sau integral al acestuia către producătorii primari;

5.5. activitățile întreprinderilor pentru care ajutorul este condiționat de utilizarea preferențială a produselor naționale în locul celor importate. În sensul prezentului subpunct, prin condiționare se înțelege orice obligativitate, expresă sau implicită, de a utiliza produse de origine națională în detrimentul celor de import, prevăzută fie în actele de acordare a ajutorului de stat, fie în alte documente conexe;

5.6. activitățile întreprinderilor în măsura în care acestea sunt legate direct de exportul către țări terțe sau către statele membre ale Uniunii Europene, inclusiv ajutoarele condiționate de cantitățile exportate, cele destinate înființării și funcționării unei rețele de distribuție în afara teritoriului național sau alte costuri curente asociate exportului, fără a limita acordarea ajutorului întreprinderilor a căror activitate generează mărfuri destinate exportului, dar care nu impun explicit atingerea unor obiective de export, nici stimularea activităților economice externe în zonele economice libere, atâta timp cât ajutorul nu este destinat direct exportului;

5.7. activități în sectorul siderurgic, al lignitului și cărbunelui, al construcțiilor navale și al comunicațiilor în bandă largă;

5.8. activități în sectorul transporturilor și pentru infrastructurile conexe;

5.9. activități de producere, stocare, transport și distribuție de energie, precum și pentru infrastructurile energetice.

6. Un solicitant care își desfășoară activitatea atât în sectoare/domenii eligibile, cât și în sectoare/domenii neeligibile, așa cum sunt menționate la pct. 4 și 5, este în drept să beneficieze de ajutor de stat regional acordat în baza prezentei Scheme pentru domeniile de activitate eligibile, cu condiția prezentării documentelor contabile care atestă separarea evidenței acestor activități sau o distincție clară între costuri, pentru a demonstra că ajutorul de stat este utilizat

exclusiv pentru activitățile eligibile.

7. Nu se acordă ajutor de stat beneficiarilor în dificultate. Se consideră că o întreprindere este în dificultate dacă, fără intervenția statului, aceasta ar fi obligată să își înceteze activitatea într-un termen scurt sau mediu. O întreprindere este considerată a fi în dificultate dacă este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:

7.1. în cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată, societăți pe acțiuni sau societăți în comandită (alta decât o întreprindere mică sau mijlocie care activează de cel mult trei ani), atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social, conform reglementărilor contabile, a fost ratat din cauza pierderilor acumulate;

7.2. în cazul unei societăți comerciale, societăți pe acțiuni sau societăți în comandită, în care unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății (alta decât o întreprindere mică sau mijlocie cu o vechime de cel mult trei ani), atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu, conform evidențelor contabile ale societății, a fost pierdut din cauza datoriilor acumulate;

7.3. în cazul în care întreprinderea este supusă unei proceduri de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute de Legea insolabilității nr. 149/2012 pentru deschiderea unei astfel de proceduri la cererea creditorilor;

7.4. în cazul în care întreprinderea a primit ajutor de stat pentru salvare și nu a rambursat împrumutul sau nu a încetat garanția, sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare;

7.5. în cazul unei întreprinderi care nu este o întreprindere mică sau mijlocie, atunci când în ultimii doi ani raportul dintre datorii și capital propriu este mai mare de 7,5, iar capacitatea de acoperire a dobânzilor, calculată pe baza indicatorului financiar Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization este sub 1,0.

Capitolul II

BUGETUL ȘI PERIOADA DE APLICABILITATE A SCHEMEI

8. Valoarea estimată totală a ajutorului de stat acordat în baza prezentei Scheme (în continuare – *bugetul Schemei*) este de 2 miliarde de lei (aproximativ 100 de milioane de euro).

9. Ajutorul de stat regional se acordă prin semnarea actelor adiționale care sunt prevăzute la pct. 25, în limitele bugetului Schemei.

10. Ajutorul de stat regional se acordă, conform prevederilor pct. 17, de la data semnării actului adițional care este prevăzut la pct. 25 și până la data de 01.07.2034, dar fără depășirea termenului de funcționare a zonei economice libere.

11. Numărul total estimat al întreprinderilor care urmează să beneficieze de ajutor de stat regional în baza prezentei Scheme este de maximum 200.

Capitolul III CRITERIILE DE ELIGIBILITATE

12. Pot beneficia de facilitățile prevăzute în prezenta Schemă întreprinderile care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

12.1. au încheiat un contract cu administrația zonei economice libere, până la data de 31.12.2023, și au semnat actul adițional care este prevăzut la pct. 25, până la data de 28.02.2025;

12.2. au realizat investiții cu costuri eligibile, calculate conform formulei generale:

$$V_{inv.} = V_{bilant.} + A_{cum.},$$

unde:

- $V_{inv.}$ – valoarea investițiilor cu costuri eligibile în imobilizări corporale/necorporale;

- $V_{bilant.}$ – valoarea de bilanț curentă a imobilizărilor (valoarea contabilă netă (valoarea rămasă după deducerea amortizării cumulate));

- $A_{cum.}$ – amortizarea cumulată pentru imobilizările corporale/necorporale, până la momentul calcului;

12.3. desfășoară activități economice autorizate în zonele economice libere;

12.4. nu desfășoară activități în domeniile menționate la pct. 5;

12.5. nu sunt întreprinderi în dificultate la momentul semnării actului adițional care este prevăzut la pct. 25;

12.6. nu fac obiectul unui ordin de recuperare în urma unei decizii anterioare a Consiliului Concurenței, prin care un ajutor de stat a fost declarat ilegal și incompatibil, cu condiția că există o hotărâre de judecată definitivă și irevocabilă prin care să se confirme obligația de recuperare a ajutorului de stat;

12.7. au îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, a taxelor și a contribuțiilor de asigurări sociale către bugetele componente ale bugetului general consolidat, în conformitate cu cadrul normativ;

12.8. nu au atins pragul de intensitate maxim admisibil de 50%.

13. Pentru stabilirea valorii intensității ajutorului de stat regional acordat fiecărui beneficiar, sunt eligibile costuri suportate pentru achiziționarea imobilizărilor corporale și necorporale aferente investițiilor, localizate în zonele economice libere și înregistrate în contabilitatea întreprinderii în perioada 28.12.1995-01.07.2024.

Capitolul IV CALCULUL INTENSITĂȚII

14. Intensitatea ajutorului de stat regional pentru un beneficiar se calculează pentru activitatea derulată într-o zonă economică liberă, începând cu data de 28.12.1995, conform următoarei formule:

$$I_{ASR} = \frac{VAA - Tz}{V_{inv.}} \times 100,$$

unde:

- I_{ASR} – intensitatea ajutorului de stat regional pentru un beneficiar, calculată în procente (%);
- VAA – valoarea ajutoarelor de stat acordate, care include totalul ajutoarelor de stat acordate beneficiarului pentru activitățile din zonele economice libere în perioada 28.12.1995-31.12.2023, pentru aceleași costuri eligibile;
- $V_{inv.}$ – valoarea investiției cu costuri eligibile, calculată în conformitate cu subpct. 12.2;
- Tz – taxa zonală achitată de rezidentul zonei economice libere, în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (3) din Legea nr. 440/2001.

15. Intensitatea maximă a ajutorului de stat regional, calculată conform pct. 14 nu va depăși pragul de 50%.

16. În cazul în care investiția, inclusiv cea considerată că face parte dintr-un proiect unic de investiții este un proiect mare de investiții, valoarea totală a ajutoarelor pentru respectiva investiție sau pentru proiectul unic de investiții, după caz, nu depășește valoarea ajutorului ajustat pentru proiecte mari de investiții.

Capitolul V MODALITATEA DE ACORDARE A AJUTORULUI DE STAT

17. Măsura de sprijin acordată în cadrul prezentei Scheme constă în scutiri/reduceri de plată ale impozitului pe venit, în conformitate cu prevederile art. 49 din Codul fiscal.

18. Măsura de sprijin menționată la pct. 17 se acordă în funcție de investițiile realizate de către întreprinderi în zonele economice libere, în condițiile prevăzute la pct. 12, sub forma unui ajutor de stat regional.

19. Echivalentul subvenției brute al ajutorului de stat regional, în cazul măsurii prevăzute la pct. 17, este valoarea impozitului pe venit exceptat de la plată.

20. Ajutorul de stat regional se acordă cu respectarea pragului maxim al intensității ajutorului de stat, astfel cum este stabilit la pct. 15 și 16.

21. Valoarea maximă a ajutorului de stat regional acordat unui beneficiar nu va depăși cuantumul stabilit în actul adițional la contractul încheiat cu administrația zonei economice libere, care este prevăzut la pct. 25.

22. După intrarea în vigoare a prezentei Scheme, întreprinderile ce au realizat investiții în zonele economice libere solicită în scris furnizorului ajutorului de stat regional – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (în continuare – *furnizorul*) acordarea ajutorului de stat regional în baza Schemei.

23. Cererea de solicitare a ajutorului de stat regional în baza Schemei poate fi transmisă furnizorului până la data de 31.01.2025 și trebuie să conțină/să fie însoțită, în mod obligatoriu, de următoarele informații:

23.1. datele despre întreprindere:

23.1.1. denumirea și adresa întreprinderii;

23.1.2. data înregistrării în zona economică liberă;

23.1.3. descrierea activităților desfășurate autorizate;

23.1.4. volumul investițiilor realizate în zona economică liberă până la data de 01.07.2024 (descrierea imobilizărilor corporale și necorporale în conformitate cu pct. 2);

23.2. copia contractului încheiat cu administrația zonei economice libere;

23.3. documentele justificative pentru costurile eligibile (raportul financiar și, după caz, copiile rapoartelor de audit);

23.4. declarația privind separarea contabilității pentru activități eligibile și neeligibile, în formă liberă;

23.5. declarația pe propria răspundere cu privire la eligibilitatea solicitantului, conform anexei nr. 1;

23.6. declarația pe propria răspundere cu privire la ajutoarele de stat primite pentru costurile eligibile, altele decât cele acordate în cadrul prezentei Scheme, în formă liberă.

24. Furnizorul examinează cererea de solicitare specificată la pct. 23 și notifică în decurs de cinci zile lucrătoare administrația zonei economice libere (în continuare – *administratori*) despre eligibilitatea întreprinderilor solicitante.

În cazul unei cereri incomplete, furnizorul notifică solicitantul despre necesitatea completării acesteia cu documentele sau informațiile suplimentare necesare, acordă un termen de cinci zile lucrătoare pentru transmiterea acestora și suspendă evaluarea până la primirea cererii complete.

25. În baza notificării prevăzute la pct. 24, administratorii încheie cu beneficiarii eligibili, conform prevederilor prezentei Scheme, un act adițional la

contractul încheiat cu administrația zonei economice libere, care este prevăzut la subpct. 12.1, în care se stabilește:

25.1. acordarea ajutorului de stat regional, în condițiile prezentei Scheme, fiind făcută trimitere expresă la aceasta;

25.2. forma ajutorului de stat regional, inclusiv prin scutirea de plată a impozitului pe venit, în conformitate cu prevederile art. 49 din Codul fiscal;

25.3. valoarea costurilor eligibile pentru stabilirea ajutoarelor de stat regionale acordate fiecărui beneficiar, în conformitate cu pct. 12;

25.4. eventualul caracter de investiție mare, având în vedere și proiectul unic;

25.5. valoarea maximă a intensității ajutorului de stat regional, așa cum este stabilită în capitolul V;

25.6. cuantumul maxim al ajutorului de stat regional ce poate fi acordat beneficiarului, calculat prin raportarea intensității prevăzute la subpct. 25.5 la valoarea costurilor eligibile stabilite conform subpct. 25.3;

25.7. perioada de plată a ajutorului de stat regional, limitată de perioada de valabilitate a schemei, de valoarea intensității maxime a ajutorului de stat și de plafonul maxim al cuantumului acestuia;

25.8. obligația beneficiarului de a menține investiția pentru o perioadă de cel mult cinci ani, în cazul întreprinderilor mari, sau de cel mult trei ani, în cazul întreprinderilor mici sau mijlocii, de la semnarea actului adițional prevăzut la pct. 25, asigurând contribuția durabilă la dezvoltarea regiunii respective, inclusiv în cazul înlocuirii instalațiilor sau echipamentelor depășite ori distruse, cu condiția ca investiția să fie menținută în regiune pentru durata minimă specificată;

25.9. obligația beneficiarului de a reveni la plata impozitului pe venit, la momentul atingerii valorii intensității maxime a ajutorului de stat sau a cuantumului maxim al ajutorului de stat regional;

25.10. obligația beneficiarului de a rambursa ajutorul de stat regional ce depășește valoarea intensității maxime a ajutorului de stat sau a cuantumului maxim al ajutorului de stat regional;

25.11. obligația beneficiarului de a rambursa ajutorul de stat primit în situația nerespectării obligației de la subpct. 25.8;

25.12. obligația păstrării pentru o perioadă de 10 ani a datelor și informațiilor privind ajutorul de stat acordat (bilanțul și, după caz, rapoartele de audit, declarațiile fiscale și documentele primare cu regim special);

25.13. orice alte drepturi și obligații ce apar ca urmare a aplicării prezentei Scheme.

26. Plata ajutorului de stat regional în baza prezentei Scheme se realizează în funcție de obligațiile fiscale aferente impozitului pe venit devenite exigibile după data încheierii actului adițional care este prevăzut la pct. 25.

Capitolul VI CUMULUL AJUTOARELOR DE STAT REGIONALE

27. Ajutorul de stat regional acordat în baza prezentei Scheme poate fi cumulat cu orice alt ajutor de stat sau de *minimis*, atâta timp cât acestea din urmă vizează costuri eligibile identificabile diferite, cu excepția ajutorului de stat acordat în baza art. 49³ din Codul fiscal.

28. Ajutorul de stat regional acordat în baza prezentei Scheme poate fi cumulat cu orice alt ajutor de stat sau de *minimis*, în legătură cu aceleași costuri eligibile, care se suprapun parțial sau integral, numai în cazul în care cumulul respectiv nu duce la depășirea pragului maxim al intensității menționate la pct. 16.

Capitolul VII OBLIGAȚIILE FURNIZORULUI

29. Furnizorul ajutorului de stat regional are următoarele obligații:

29.1. să analizeze solicitările beneficiarilor, care sunt prevăzute la pct. 22;

29.2. să înștiințeze administratorii despre întrunirea condițiilor de eligibilitate a întreprinderilor solicitante;

29.3. să monitorizeze permanent, conform prevederilor pct. 16, ajutoarele de stat acordate în vederea dispunerii măsurilor care se impun în cazul încălcării condițiilor impuse prin prezenta Schemă sau prin legislația națională aplicabilă;

29.4. să realizeze verificări anuale de respectare a intensității și a valorii maxime admisibile a ajutorului și rapoarte privind beneficiarii care mai pot primi ajutor de stat, care au atins pragul maxim al intensității sau al valorii ajutorului și cei care au depășit pragul maxim al intensității sau al valorii ajutorului;

29.5. să întreprindă acțiuni necesare pentru stoparea măsurii de ajutor de stat la momentul atingerii valorii intensității maxime a ajutorului de stat sau a cuantumului maxim al ajutorului de stat și pentru recuperarea ajutorului de stat plătit, ce depășește valoarea intensității maxime a ajutorului de stat sau a cuantumului maxim al ajutorului de stat, inclusiv a dobânzii aferente;

29.6. să notifice beneficiarul despre inițierea procedurii de recuperare integrală a ajutorului de stat și, după caz, să emită decizia pentru recuperarea integrală a ajutorului de stat, plătit în situația nerespectării obligației prevăzute la subpct. 32.1;

29.7. să păstreze evidențe detaliate privind ajutorul de stat acordat pe o durată de cel puțin 10 ani de la data acordării ultimului ajutor de stat în baza prezentei Scheme. Aceste evidențe trebuie să conțină toate informațiile necesare (rapoarte financiare, documente contabile ce confirmă achitarea taxei zonale) pentru a demonstra respectarea condițiilor impuse de legislația națională în domeniul ajutorului de stat;

29.8. să asigure transparența prevăzută în capitolul XIII;

29.9. să raporteze Consiliului Concurenței despre ajutoarele de stat regionale acordate, precum și despre plățile efectuate în cadrul acestora, impunerile de recuperare a ajutoarelor și recuperările efectuate;

29.10. să răspundă solicitărilor Consiliului Concurenței și/sau ale Comisiei Europene cu privire la ajutoarele de stat acordate în baza Schemei, în formatul și termenele solicitate de acestea.

Capitolul VIII OBLIGAȚIILE ADMINISTRATORULUI

30. Administratorul ajutorului de stat regional are următoarele obligații:

30.1. să acorde ajutorul de stat regional beneficiarilor, cu respectarea prevederilor prezentei Scheme, prin încheierea actelor adiționale la contractul încheiat anterior cu beneficiarii, care sunt stabilite la pct. 25;

30.2. să sprijine furnizorul în derularea activităților prevăzute la capitolele VIII și XI;

30.3. să păstreze evidențe detaliate privind ajutorul de stat regional acordat, pe o perioadă de minimum 10 ani de la data acordării ultimului ajutor de stat în baza Schemei. Aceste evidențe trebuie să includă informațiile necesare (contractele încheiate cu întreprinderile solicitante, actele adiționale ale acestora și rapoartele financiare) pentru a demonstra respectarea condițiilor impuse de legislația națională în domeniul ajutorului de stat;

30.4. să transmită Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, copiile actelor adiționale la contractele de ajutor de stat regional încheiate, impunerile de recuperare a ajutoarelor de stat, precum și recuperările efectuate, în vederea asigurării conformității fiscale și a monitorizării eficiente a obligațiilor fiscale aferente acestor ajutoare;

30.5. să răspundă solicitărilor Consiliului Concurenței cu privire la ajutoarele de stat regionale acordate în baza prezentei Scheme, în formatul și termenele solicitate de acestea.

Capitolul X DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE BENEFICIARULUI

31. Beneficiarii au dreptul de a primi ajutorul de stat regional, în condițiile prevăzute de prezenta Schemă.

32. Beneficiarii au următoarele obligații:

32.1. să mențină investiția, pentru o perioadă de cel mult cinci ani, în cazul întreprinderilor mari, sau de cel puțin trei ani, în cazul întreprinderilor mici sau mijlocii, de la data intrării în vigoare a actului adițional prevăzut la pct. 25. Menținerea investiției – menținerea activității operaționale ale beneficiarului;

32.2. să restituie integral valoarea ajutorului de stat regional primit în situația nerespectării obligației de la subpct. 32.1;

32.3. să raporteze anual administratorului despre ajutorul obținut în anul precedent, în termenul și formatul indicat de acesta;

32.4. să restituie parțial sau integral valoarea ajutorului de stat regional primit în situația nerespectării condițiilor de acordare și utilizare a ajutorului, inclusiv dobânda aferentă;

32.5. să păstreze, pe o perioadă de 10 ani de la data acordării ajutorului în cadrul prezentei Scheme, toate documentele aferente (rapoartele financiare, contractele încheiate cu administrația) ajutorului de stat regional primit, necesare pentru a demonstra respectarea integrală a condițiilor stabilite de legislație;

32.6. să faciliteze accesul reprezentanților furnizorului, administratorilor și Consiliului Concurenței la date și informații, precum și la investițiile realizate ce fac obiectul ajutoarelor de stat regionale, în cadrul activităților derulate conform prevederilor capitolelor VIII și XI.

Capitolul XI

MONITORIZAREA AJUTOARELOR DE STAT REGIONALE

33. Furnizorul asigură monitorizarea ajutoarelor de stat regionale, acordate în baza prezentei Scheme.

34. Furnizorul este obligat să verifice respectarea condițiilor de acordare a ajutoarelor de stat regionale și să dispună măsurile ce se impun în situația în care aceste condiții nu au fost respectate.

35. Monitorizarea ajutoarelor de stat regionale se realizează pe baza datelor și a informațiilor transmise de către beneficiari și administrațiile zonelor economice libere și/sau obținute de către furnizor prin controale la fața locului.

36. Beneficiarii și administrațiile zonelor economice libere au obligația de a transmite toate datele și informațiile privind ajutoarele de stat acordate în baza prezentei Scheme, solicitate de către furnizor și/sau de către Consiliul Concurenței.

Capitolul XII

MODUL DE RECUPERARE A AJUTOARELOR DE STAT REGIONALE. RECUPERAREA AJUTORULUI ILEGAL SAU UTILIZAT ABUZIV

37. Recuperarea ajutorului de stat regional se realizează de către furnizorul Schemei, cu respectarea Metodologiei privind stoparea/recuperarea ajutorului de stat regional, elaborată în conformitate cu prevederile Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.

38. Valoarea ajutorului de stat regional recuperat se completează și cu valoarea dobânzii aferente, datorate de la data plății ajutorului de stat regional recuperat până la data recuperării efective a acestuia. Rata de referință aplicabilă pentru calculul dobânzii este cea stabilită prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței.

39. Furnizorul stopează acordarea/plata ajutorului de stat regional și inițiază procesul de recuperare a sumelor deja plătite, inclusiv a dobânzilor aferente, în cazul constatării unor nereguli sau inexactități în documentele și informațiile furnizate de beneficiar.

Capitolul XIII

TRANSPARENȚA, EXCEPȚIILE ȘI CONDIȚIILE DE RENUNȚARE LA AJUTORUL DE STAT REGIONAL

40. În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei Scheme, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării va aproba Metodologia pentru stoparea/recuperarea ajutoarelor de stat, care va include etapele procesului de recuperare, responsabilitățile furnizorului, administratorului și beneficiarului, procedurile de contestare și soluționare a litigiilor, modelele de documente relevante (inclusiv notificările și deciziile), precum și termenele-limită și măsurile pentru asigurarea conformității.

41. Pentru asigurarea transparenței ajutoarelor de stat regionale, furnizorul are obligația de a publica pe site-ul web oficial al Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (www.mded.gov.md) următoarele informații privind măsura de ajutor de stat:

41.1. textul prezentei Scheme;

41.2. furnizorul și administratorul;

41.3. beneficiarii individuali;

41.4. cuantumul, intensitatea și perioada de plată a ajutorului de stat acordat fiecărui beneficiar.

42. Prezenta Schemă se aplică prin derogare de la prevederile subpct. 14.4, ale pct. 33, 34 și 35, ale pct. 49-52 și ale pct. 59-63 din Regulamentul privind evaluarea ajutorului de stat pentru dezvoltare regională, aprobat prin Hotărârea Consiliului Concurenței nr. 02/2020.

43. În cazul în care beneficiarul ajutorului de stat acordat în baza prezentei Scheme renunță în mod voluntar la scutirea prevăzută la pct. 17, acesta va transmite o înștiințare în scris către furnizor, indicând data de la care apare obligația de plată a impozitului pe venit.

44. Întreprinderile ce au renunțat, conform pct. 42, la scutirea prevăzută de prezenta Schemă, nu mai pot beneficia ulterior de scutirea prevăzută la art. 49 din Codul fiscal.

Anexa nr. 1
la Schema de ajutor de stat regional
pentru întreprinderile din zonele economice libere

Model

Declarație pe propria răspundere

Subsemnatul, _____ (numele, prenumele),
reprezentant împuternicit al _____
(denumirea agentului economic, IDNO), în calitate de solicitant pentru ajutorul
de stat regional, în vederea sprijinirii investițiilor realizate de întreprindere în
zonele economice libere, declar următoarele, sub sancțiunea prevăzută de lege:

1. Confirm că întreprinderea pe care o reprezint nu desfășoară activități în
sectoare excluse conform pct. 5 din Schema de ajutor de stat regional pentru
întreprinderile din zonele economice libere.

2. Confirm că întreprinderea pe care o reprezint nu este o întreprindere în
dificultate, conform definițiilor stabilite în Schema de ajutor de stat regional
pentru întreprinderile din zonele economice libere.

3. Confirm că întreprinderea pe care o reprezint nu face obiectul unui
ordin de recuperare în urma unei decizii anterioare a Consiliului Concurenței
privind declararea unui ajutor de stat ca fiind ilegal și incompatibil sau, în cazul
în care am fost supus unei astfel de decizii, aceasta a fost deja executată, iar
ajutorul a fost integral recuperat, inclusiv dobânda de recuperare aferentă.

4. Confirm că am îndeplinit toate obligațiile fiscale și contribuțiile sociale
până la data prezentei solicitări, în conformitate cu legislația.

5. Confirm că nu am beneficiat de alte ajutoare de stat pentru aceleași
cheltuieli eligibile/investiții până la 31.12.2023 sau, după caz, date cu privire la
valoarea ajutorului de stat primit.

Înțeleg că furnizarea de informații false sau incomplete în această
declarație constituie o încălcare a legislației și poate atrage sancțiuni conform
reglementărilor legale aplicabile.

Semnătura _____

Data _____

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
<p>Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere a fost elaborat în temeiul art. 13 alin. (2) din Legea nr.440/2001 cu privire la zonele economice libere, art. 49 din Codul Fiscal al Republicii Moldova nr. 1163/1997 și art. 5 alin. (1) litera j) din Legea nr. 139/2012 cuprivire la ajutorul de stat.</p> <p>Totodată, proiectul hotărârii de Guvern prenotate este elaborat în contextul angajamentelor asumate prin articolul 341(3) din Acordul de Asociere Uniunea Europeană-Republica Moldova, care prevede <i>inter alia</i> că: „Toate schemele de ajutoare de stat [...] se aliniază în termen de opt ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord. [...], perioada de aliniere se prelungeste cu o perioadă maximă de până la zece ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord cuprivire la schemele de ajutoare de stat instituite în temeiul Legii Republicii Moldova cu privire la zonele economice libere nr. 440-XV din 27 iulie 2001.”</p>
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>Zonele Economice Libere (ZEL) din Republica Moldova au fost create în contextul <i>delocalizării</i> producției industriale și extinderii platformelor investiționale cu regimuri speciale (vamale și fiscale) în economiile emergente și cele în tranziție, care au marcat economia mondială la confluența secolelor XX-XXI. După ce la mijlocul anilor 1990 sunt create primele Zone ale Antreprenoriatului Liber (ZAL), în care mai multe întreprinderi autohtone încercau să depășească dificultățile tranziției și să devină competitive într-o piață concurențială globală, grație facilităților fiscale și vamale, relansarea activității industriale pe aceste platforme investiționale începe odată cu adoptarea Legii nr.440/2001 cu privire la zonele economice libere.</p> <p>Pe teritoriul Republicii Moldova activează 6 zone economice libere (zone ale antreprenoriatului liber), care conform situației de la 31 decembrie 2023, raportau următorii indicatori economici:</p> <ul style="list-style-type: none">• Numărul rezidenților – 258.• Stocul de investiții realizate de către rezidenți – 586,1 mil. dolari SUA.• Numărul angajaților rezidenților – cca 16.000 persoane.• Valoarea totală a impozitelor și altor plăți obligatorii – 1105,2 mil. lei sau cu 27,8% maimult comparativ cu anul 2022. <p>Investițiile și locurile de muncă conexe au fost stimulate în mare măsură de facilitățile fiscale acordate rezidenților zonelor economice libere, facilitățile fiscale care au fost introduse în art. 49 din Codul fiscal nr. 1163/1997 și presupun scutiri aferente impozitului pe venitul rezidenților zonelor economice libere în proporție de 25%/50%/100%, după caz.</p> <p>Legea nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere, implicit facilitățile fiscale introduse în art. 49 din Codul fiscal nr. 1163/1997, au fost în mare măsură inspirate din Legea nr. 1451/1993 privind zonele antreprenoriatului liber, în timp cadrul normativ național în materie de concurență și ajutor de stat, aliniat la <i>aquis</i>-ul UE, se dezvoltă un deceniu mai târziuși anume odată cu adoptarea Legii concurenței nr. 183/2012 și Legii nr. 183/2012 cu privire la ajutorul de stat.</p>

În această ordine de idei, contrar prevederilor cadrului normativ național menționat supra, aliniat în mare măsură la normele UE în materie de concurență și ajutor de stat, ajutorul de stat sub forma facilităților fiscale aferente scutirilor la impozitul pe venit este acordat „din oficiu” tuturor rezidenților zonelor economice libere, indiferent de genul de activitate sau proiectele investiționale realizate, este acordat fără notificarea corespunzătoare la Consiliul Concurenței, este nelimitat în timp și fără respectarea regulilor cu privire la guvernarea și intensitate.

Totodată, faptul că ajutorul de stat în zonele economice libere, sub forma scutirilor aferente impozitului pe venit, este acordat nelimitat în timp și indiferent de genurile de activitate ale agenților economici, conduc la denaturarea concurenței pe anumite piețe/sectoare ale economiei naționale, cum sunt *inter alia*: activitățile comerciale externe (reexport), industria producției de alcool, industria electronică, industria componentelor auto etc.

În contextul negocierilor pe marginea Acordului de Asociere Uniunea Europeană-Republica Moldova, implicit a Acordului de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător, a fost consolidat cadrul normativ național în materie de concurență și, în același timp, au fost setate angajamentele Republicii Moldova de a alinia schemele de ajutor de stat existente la normele UE. Totodată, date fiind garanțiile de stat existente la alin (2) art. 13 din Legea nr. 440/2001 și anume – *În cazul în care sunt adoptate legi noi care înrăutățesc condițiile de activitate a rezidenților în ceea ce privește regimurile vamale, fiscale și alte regimuri prevăzute de legile referitoare la activitatea zonelor libere, rezidenții sunt în drept, pe parcursul unei perioade de 10 ani, dar care nu va depăși termenul de funcționare a zonei libere concrete, să activeze conform prevederilor legilor în vigoare până la data punerii în aplicare a noilor legi* – Guvernul Republicii Moldova a negociat o perioadă tranzitorie de 10 ani de aliniere a schemei de ajutor de stat în zonele economice libere. Din momentul Acordului de Asociere Uniunea Europeană- Republica Moldova a intrat în vigoare la data de 1 septembrie 2014, schema de ajutor de stat în zonele economice libere trebuie aliniată la *aquis*-ul UE până la data de 1 septembrie 2024.

Pentru respectarea angajamentului din cadrul Acordului de Asociere Uniunea Europeană-Republica Moldova, precum și în vederea asigurării unui mediu concurențial normal, conform prevederilor Legii nr. 139/2012, a fost inițial modificat cadrul normativ primar prin Legea nr. 212/2024 (MO 355-357, art. 543) – temeiul legal pentru proiectul de hotărâre de Guvern schema de ajutor de stat cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere din Republica Moldova.

Aprobarea proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere este etapa finală în alinierea cadrului normativ cu privire la ajutorul de stat acordat rezidenților zonelor economice libere la normele Uniunii Europene.

În conformitate cu modificările la cadrul normativ și dezvoltate în Schema de ajutor de stat, ajutorul de stat sub forma scutirilor la impozitul pe venitul rezidenților nu este oferit necondiționat rezidenților zonelor economice libere, dar în funcție de volumul investițiilor și respectând intensitatea specifică schemelor de ajutor de stat regional.

Proiectul schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere a fost notificat Consiliului Concurenței, notificare confirmată prin demersul nr. ASER-04/411-1235 din 14.08.2024.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere conține Schema de ajutor de stat aliniată parțial la normele Uniunii Europene, implicit:

- Obiectiv.
- Domeniu de aplicare.
- Buget și perioadă valabilitate schemă.
- Criterii de eligibilitate beneficiari și cheltuieli.
- Calculul intensității.
- Modalitatea de acordare a ajutorului de stat.
- Mecanisme de monitorizare și recuperare a ajutoarelor.

Prevederile esențiale ale schemei de ajutor de stat:

- **Investițiile pentru stabilirea valorii intensității ajutorului de stat** acordat fiecărui beneficiar – nu cele din viitor (efectul stimulat), dar, odată ce rezidenții zonelor economice libere au realizat investiții. Vor fi eligibile costuri cu **investițiile în active corporale și necorporale**, localizate în zonele economice libere din Republica Moldova și înregistrate în evidențele întreprinderii.
- **Intensitatea maximă** a ajutorului de stat acordat în baza prezentei scheme (raportul dintre investiții și ajutorul de stat), calculată ca procent din valoarea cheltuielilor eligibile, nu va depăși pragul de **50%**.
- **Măsurile de sprijin** acordate în cadrul prezentei scheme constau în **scutiri de la plata impozitului pe venit** (cum sunt prevăzute la art. 49 din Codul fiscal):
- **Durata schemei** – 10 ani, respectând intensitatea ajutorului de stat.
- **Furnizorul** – MDED, prin intermediul Administrațiilor Zonelor Economice Libere.
- **Valoarea estimată totală a ajutorului de stat acordat** în baza prezentei scheme (*în continuare - bugetul schemei*) este de 2,0 miliarde de lei (aproximativ 100 milioane de euro);
- **Numărul total estimat al întreprinderilor** care urmează să beneficieze de ajutor de stat în baza schemei este de maxim 200.
- **Termenul de 31.01.2025** asigură o delimitare clară a perioadei până la care solicitanții pot îndeplini condițiile pentru a beneficia de ajutorul de stat. Aceasta evită ambiguitățile privind momentul până la care pot fi efectuate actele necesare, contribuind la o administrare eficientă a procedurii. Stabilirea termenului reflectă necesitatea respectării calendarului asumat de Administrația zonelor economice libere pentru implementarea schemelor de ajutor de stat, în conformitate cu directivele naționale și internaționale.
 - Proiectul reglementează metoda detaliată de calcul a valorii totale a investițiilor, incluzând pașii și criteriile de evaluare a acestora, precum și formula specifică pentru determinarea intensității ajutorului de stat, având în vedere procentele maxime admise în funcție de tipul investiției și de reglementările naționale și europene aplicabile.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea I (alternativă): Schema de ajutor de stat cu prevederile esențiale din Opțiunea selectată, cu singura excepție:

- **Aplicabilitatea schemei** – până la 1 ianuarie 2030, respectând intensitatea ajutorului de stat.

Opțiunea I nu consideră garanțiile de stat, statuate la art. 13 din Legea nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere, drept pentru care negocierile cu Comisia Europeană au însemnat solicitarea extinderii termenului pentru 10 ani.

Opțiunea II (alternativă): Schema de ajutor de stat cu prevederile esențiale din Opțiunea selectată, cu singura excepție:

- **Setarea efectului stimulat** - Investițiile pentru stabilirea valorii intensității ajutorului de stat considerate eligibile: costuri cu investițiile în active corporale și necorporale, localizate în zonele economice libere din Republica Moldova și înregistrate în evidențele întreprinderii.

Opțiunea II nu consideră garanțiile de stat, statuate la art. 13 din Legea nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere, odată ce condiționează acordarea ajutorului de stat de investițiile viitoare ale rezidenților zonelor economice libere (în condițiile în care rezidenții au realizat deja proiecte investiționale), drept pentru care negocierile cu Comisia Europeană au însemnat solicitarea derogării de la „efectul stimulat”.

4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
<p>În rezultatul implementării modificărilor propuse de proiect, se estimează un impact pozitiv asupra sectorului public, în mod particular:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imaginea de stat candidat la aderare la Uniunea Europeană care respectă angajamentele asumate prin Acordul de Asociere, esențială pentru avansarea negocierilor de aderare. • Imaginea de stat care respectă garanțiile acordate investitorilor ce realizează proiecte investiționale și creează locuri de muncă, esențială pentru atragerea noilor investitori și creșterea investițiilor private (străine și autohtone) în economia națională. • Îmbunătățirea guvernantei și administrării ajutorului de stat, esențiale pentru consolidarea mediului concurențial în economia Republicii Moldova.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
<p><i>Impact financiar maxim estimat:</i></p> <p>Dat fiind faptul că măsura de sprijin, care va fi acordată în cadrul schemei de ajutor de stat menționate supra, constă în scutiri de plată a impozitului pe venit, în conformitate cu prevederile art. 49 din Codul Fiscal al Republicii Moldova, la Bugetul de Stat nu vor fi acumulate circa 200 milioane MDL anual. Astfel, pentru întreaga durată de aplicare a schemei (10 ani), bugetul total al schemei de ajutor de stat va constitui 2 miliarde MDL.</p>
4.3. Impactul asupra sectorului privat
<p><i>Costuri:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Costurile desfășurării afacerilor vor crește pentru rezidenții zonelor economice libere care nu au realizat investiții în zonele economice libere și/sau au depășit intensitatea maximă a ajutorului de stat (potențiali 4,5% +35%). • Există probabilitatea ca rezidenții ZEL-urilor care n-au realizat investiții în zonele economice libere și/sau au depășit intensitatea maximă a ajutorului de stat să invoce garanțiile acordate în conformitate cu art. 13, alineatul (2) din Legea nr. 440/2001, cu potențial impact asupra cheltuielilor publice. <p><i>Beneficii:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Acordarea ajutorului de stat rezidenților zonelor economice libere în conformitate cu prevederile Legii nr. 139/2012. • Respectarea angajamentelor asumate prin semnarea și ratificarea unui Tratat internațional – Acordul de Asociere Uniunea Europeană-Republica Moldova. • Proiectul contribuie esențial la asigurarea unui mediu concurențial pe piața internă.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil. Prezentul proiect de act normativ nu presupune armonizarea legislației Republicii Moldova la normele și directivele Uniunii Europene, odată ce <i>aquis</i> -ul UE în materie de concurență este transpus în Legea concurenței nr. 183/2012 și în Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, precum și în Regulamentele și documentele de ordine internă ale Consiliului Concurenței.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere aliniază schema de ajutor de stat din zonele economice libere la normele UE și cadrul normativ național cu privire la ajutorul de stat. Schema de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere este aliniată la <i>aquis</i> -ul UE relevant, cu excepția „efectului stimulativ”.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În conformitate cu prevederile Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe site-ul web oficial al MDED a fost plasat anunțul privind inițierea elaborării proiectului de hotărârea Guvernului (www.mded.gov.md) inclusiv pe platforma www.particip.gov.md (https://particip.gov.md/ro/document/stages/a-n-u-n-privind-initierea-procesului-de-elaborare-a-proiectului-de-hotarare-a-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-schemei-de-ajutor-de-stat-regional-pentru-intreprinderile-din-zonele-economice-libere-din-republica-moldova/13025).
Ulterior, proiectul de hotărâre după înregistrare la Cancelaria de Stat a fost plasat pe pagina web a MDED la compartimentul „ <i>Transparență decizională</i> ”, subcompartimentul „ <i>Anunțuri privind consultările publice</i> ”, inclusiv pe platforma www.particip.gov.md , (https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-examinarea-si-avizarea-repetata-a-proiectului-de-hotarare-a-guvernului-privind-aprobarea-schemei-de-ajutor-de-stat-regional-pentru-intreprinderile-din-zonele-economice-libere-din-republica-moldova/13189) pentru a se asigura procesul de consultare cu societatea civilă, partenerii sociali, mediul academic, asociațiile profesionale, autoritățile administrației publice etc.
Autoritățile publice centrale participante la avizare au fost: Cancelaria de Stat, Centrul de Armonizare a Legislației, Consiliul Concurenței, Ministerul Finanțelor, Ministerul Justiției, Centrul Național Anticorupție.
În avizele la proiectul actului normativ, autoritățile publice și-au expus opinia în privința soluțiilor juridice din domeniile care intră în sfera lor de competență sau care le vizează direct. Reprezentanții societății civile au prezentat recomandări cu privire la proiectul actului normativ. Avizele și recomandările conțin obiecții și propuneri, care au fost acceptate și neacceptate, reflectate în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.
7. Concluziile expertizelor
Potrivit art. 34 alin. (1), din Legea 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul hotărârii Guvernului a fost transmis Centrului de armonizare a Legislației al Cancelariei de Stat, pentru a fi supus Expertiza de compatibilitate cu legislația UE.
Concluzia expertizei este: „Centrul de armonizare a legislației, analizând repetat proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile

din Zonele Economice, comunică despre lipsa de obiecții și propuneri suplimentare.”

Proiectul a fost supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției, în conformitate cu prevederile art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Concluzia expertizei juridice: „Urmare examinării proiectului hotărârii Guvernului privind aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere din Republica Moldova (număr unic 733/MDED/2024), comunicăm următoarele. Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit autorilor, proiectul de act normativ a fost elaborat în scopul executării prevederilor art. 49 alin. (2) din Codul fiscal, potrivit cărora, modalitatea de acordare a facilităților fiscale aferente impozitului pe venit acordate persoanelor fizice sau juridice înregistrate în calitate de rezident al zonei libere, se stabilește de Guvern prin schema de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din zonele economice libere. În acest sens, prin proiectul actului normativ în cauză se propune, la punctul 1, aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere. Din punct de vedere conceptual, precizăm că nu avem observații de formulat.”

Expertiza anticorupție a fost elaborată de Centrul Național Anticorupție, în conformitate cu prevederile art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Concluzia expertizei anticorupție: „Potrivit notei informative, proiectul are drept scop reglementarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere instituită în temeiul art. 13 alin. (2) din Legea nr.440/2001 cu privire la zonele economice libere, art. 49 din Codul Fiscal al Republicii Moldova nr. 1163/1997 și art. 5 alin. (1) litera j) din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat. Autorul a prezentat Sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.36 al Legii nr.100/2017, coroborat art.28 al Legii nr.82/2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție. În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind IV. Concluzia expertizei 11 transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu întrunirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017. Analiza prevederilor proiectului denotă anumite carențe ce pot distorsiona procesele operaționale reglementate și multiple riscuri de corupție aferente:

- interpretării tendențioase a condițiilor de formă/conținut aplicabile "contractului încheiat cu Administrația zonei economice libere" și exigențelor legale aplicabile acestuia;
- omiterii reglementării obligației administrației de a stipula, în mod obligatoriu termenul de rambursare/restituire;
- delimitării sectoarelor/domeniilor neeligibile și eligibilității unor categorii de cheltuieli ce țin de investițiile în active corporale și necorporale, localizate în zonele economice libere din Republica Moldova și înregistrate în evidențele întreprinderii;
- reglementării lacunare a unor aspecte procedurale ce țin de examinarea solicitărilor de ajutor de stat și exercitării unor atribuții extensive de reglementare de către furnizorul, administratorul al ajutorului de stat regional; etc.

Prevederile propuse, promovează interesele potențialilor beneficiari ai ajutorului de stat (rezidenților zonelor economice libere), fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017), în condițiile respectării recomandărilor vizate de compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.”

Proiectul a fost adaptat conform recomandărilor și cerințelor, iar carențele care ar putea

distorsiona procesele operaționale reglementate și riscurile multiple de corupție aferente au fost omise pentru a asigura integritatea și eficiența implementării.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul se încorporează în cadrul normativ în vigoare și nu necesită amendarea cadrului legal.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor prezentei hotărâri va fi realizată de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (în calitate de furnizor de ajutor de stat) și Administrațiile zonelor economice libere (în calitate de administrator ai ajutorului de stat).

Proiectul de hotărâre de Guvern, implicit Schema de ajutor de stat, conține un mecanism de monitorizare, raportare și recuperare a ajutorului de stat, cu responsabilitățile definite ale Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și Administrațiile zonelor economice libere.

Schema de ajutor de stat trebuie să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, reieșind din prevederile Acordului de Asociere UE-RM, dar nu mai târziu de 1 septembrie 2024.

Secretar de stat

Viorel GARAZ

SINTEZA
la proiectul
hotărârii Guvernului privind aprobarea Schemei de ajutor de stat regional
pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere din Republica Moldova
(număr unic 733/MDED/2024)

N/o	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Conținutul obiecției/ propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
1.	Ministerul Finanțelor <i>(nr. 15/2-03/249/1469 din 18.09.2024)</i>	<p>”Ministerul Finanțelor, suplimentar la scrisoarea nr.15/2-03/231/1399 din 09.09.2024, comunică că a examinat indicația Cancelariei de Stat nr.18-69-9392 din 22.08.2024, cu referire la avizarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere din Republica Moldova (număr unic 733/MDED/2024) și prezintă obiecții și propuneri de modificare a proiectului menționat, în format track-changes (se anexează).</p> <p>A se vedea oportunitatea menținerii noțiunii „<i>proiect unic de investiții - orice investiție inițială care vizează aceeași activitate sau o activitate similară demarată de același beneficiar (la nivel de grup) într-un interval de 3 ani de la data de începere a lucrărilor la o altă investiție care beneficiază de ajutor în aceeași regiune de nivel 3 din Nomenclatorul unităților teritoriale de statistică este considerată ca făcând parte dintr-un proiect unic de investiții</i>”, în contextul în care valoarea ajutorului de stat se calculează în dependența de suma totală a cheltuielilor eligibile, fără a ține cont de mărimea proiectului. Totodată,</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Menținerea noțiunii „proiect unic de investiții” este esențială pentru a preveni fragmentarea artificială a proiectelor de investiții și pentru a asigura o alocare echitabilă și transparentă a ajutoarelor de stat. Această definiție urmărește să evite crearea de subproiecte cu scopul de a beneficia de mai multe ajutoare în aceeași regiune, ceea ce ar putea conduce la suprasolicitarea resurselor publice și la o distorsiune a pieței.</p>

		<p>în cazul menținerii noțiunii, solicităm revizuirea conținutului acesteia în vederea asigurării clarității normei.</p>	<p>În plus, calcularea ajutorului în funcție de cheltuielile eligibile este o practică standard, dar nu elimină necesitatea definirii precise a „proiectului unic de investiții”. Prin consolidarea activităților similare într-un singur proiect în cadrul unei perioade definite de timp, se asigură transparență în alocarea fondurilor și se evită riscul acordării multiple de ajutoare pentru același obiectiv final.</p> <p>De asemenea, clarificarea noțiunii contribuie la securitatea juridică și la crearea unui cadru predictibil pentru beneficiari, prevenind interpretări abuzive sau neclare. Ajustările propuse, care vizează claritatea normei, pot fi revizuite, însă eliminarea totală a conceptului ar duce la lacune în reglementarea ajutoarelor de stat și ar crea un potențial dezechilibru în distribuția acestora.</p>
		<p>„Se impune necesar explicarea modului de calculare a valorii ajustate a ajutorului, cu exemplu de calcul. Nu este clar cum se va calcula valoarea în cazul unui proiect în valoare de 52 mln.lei. <i>valoarea ajustată a ajutorului de stat</i> - valoarea maximă permisă a ajutoarelor pentru un proiect mare de investiții și este calculată conform formulei:</p> <p>Valoarea maximă a ajutoarelor = $R \times (A + 0,50 \times B + 0,34 \times C)$, unde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - R este intensitatea maximă a ajutoarelor aplicabilă în zona respectivă,; - A este partea din costurile eligibile în valoare de 50 de milioane de euro; - B este partea din costurile eligibile cuprinsă între 50 de milioane de euro și 100 milioane de euro, 	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Formula de calcul a valorii ajustate a ajutorului de stat este clar definită și bine fundamentată în reglementările europene și naționale, fiind aplicată în mod constant în cazul proiectelor mari de investiții. Această formulă, care utilizează o metodă progresivă de calcul, urmărește să ofere un echilibru între sprijinul oferit și dimensiunea investiției, evitând supracompensarea pentru proiectele de dimensiuni mai mari.</p> <p>Referitor la claritatea modului de calcul, aceasta este detaliată suplimentar în Hotărârea nr. 02/2020 a Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea ajutorului de stat pentru dezvoltare regională,</p>

		<p>- C este partea din costurile eligibile de peste 100 milioane de euro.”</p>	<p>unde sunt prevăzute exemple și explicații suplimentare privind aplicarea formulei. Prin urmare, toate clarificările necesare sunt deja incluse în cadrul normativ existent, iar explicațiile oferite în cadrul hotărârii respective sunt suficiente pentru a înțelege mecanismul de calcul.</p> <p>Un exemplu suplimentar în cadrul actualului proiect de act normativ nu este necesar, deoarece ar putea duce la redundanță și ar complica nejustificat reglementarea. În plus, modul de calcul se bazează pe o metodă matematică standardizată ce poate fi aplicată la orice proiect de investiții, indiferent de valoarea acestuia, inclusiv în cazul unui proiect de 52 de milioane de lei. Astfel, în loc să introducă exemple detaliate, documentația existentă oferă deja criterii clare și transparente pentru calcularea valorii maxime a ajutoarelor de stat. În concluzie, referințele existente în Hotărârea Consiliului Concurenței sus menționată oferă un cadru suficient de explicativ pentru aplicarea corectă a formulei de calcul, iar includerea unui exemplu suplimentar în proiectul de act normativ ar fi redundantă.</p>
		<p>„Se solicită explicații suplimentare, nu este clar sensul acestui punct „ În cazul în care investiția, inclusiv cea considerată a face parte dintr-un proiect unic de investiții, este un proiect mare de investiții, valoarea totală a ajutoarelor pentru respectiva investiție sau pentru proiectul unic de investiții, după caz, nu depășește valoarea ajutorului ajustat pentru proiecte mari de investiții.”</p>	<p>S-a luat act.</p> <p>Acest punct stabilește o limită pentru ajutoarele de stat acordate proiectelor mari de investiții, inclusiv celor considerate parte dintr-un „proiect unic de investiții”. Un proiect unic de investiții se referă la mai multe investiții inițiate de același beneficiar într-un anumit interval de timp și în aceeași zonă, care sunt tratate ca un singur proiect din perspectiva ajutorului de stat.</p>

			<p>Sensul punctul este că, atunci când o investiție individuală sau un proiect unic de investiții îndeplinește criteriile unui „proiect mare de investiții”, valoarea totală a ajutoarelor de stat care pot fi acordate nu va depăși o anumită valoare maximă. Această valoare maximă este calculată conform formulei pentru „ajutor ajustat”, care se aplică doar proiectelor mari de investiții. Formula ajustată limitează suma ajutoarelor în funcție de costurile eligibile, asigurând astfel că ajutoarele acordate sunt proporționale cu dimensiunea și importanța investiției.</p> <p>Astfel, chiar dacă un proiect se extinde pe mai multe investiții distincte dar legate între ele, valoarea totală a ajutorului nu va depăși limita ajustată aplicabilă pentru proiectele mari.</p>
2.	<p>Cancelaria de Stat (nr. 31/03-69-10017 din 12.09.2024)</p>	<p>„Cancelaria de Stat a examinat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere din Republica Moldova și în limita competențelor funcționale, comunică lipsa propunerilor. Totodată, în procesul de definitivare a proiectului, se va ține cont de necesitatea ajustării acestuia pe plan redacțional în raport cu normele de tehnică legislativă.”.</p>	<p>Se acceptă. Proiectul a fost ajutat în conformitate cu normele de tehnică legislativă.</p>
3.	<p>Consiliul Concurenței (nr. DJ-06/582 - 1299 din 03.09.2024)</p>	<p>„Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 02 septembrie 2024, a examinat, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii concurenței nr. 183/2012, proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere din Republica Moldova (număr unic 733/MDED/2024) și, în limitele competenței sale, comunică următoarele.</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>1. Orientările UE privind ajutoarele de stat regionale și pct. 5 din Hotărârea Consiliului Concurenței nr. 02/2020 cu privire la aprobarea ajutorului de stat pentru dezvoltare regională (în continuare - Regulament nr. 02/2020) care prevăd inter alia normele în baza cărora pot fi acordate ajutoare de stat întreprinderilor pentru a sprijini investițiile, dar nu întreprinderile. În context, este relevant, de a expune pct. 1 din proiectul schemei, în redacția ce urmează: „Se instituie schema de ajutor de stat regional pentru sprijinirea investițiilor realizate de întreprinderile ce activează în zonele economice libere din Republica Moldova”. În acest sens, aceeași recomandare, este oportună în vederea revizuirii pct. 4 și pct. 10.2 din proiectul schemei.”.</p> <p>„2. Cu luarea în considerare a pct. 43 din Comunicarea Comisiei Orientări privind ajutoarele de stat regionale (2021/C 153/01) și pct. 8 din Regulamentul nr. 02/2020 din care reiese că schemele de ajutoare regionale ar trebui să facă parte integrantă dintr-o strategie de dezvoltare regională cu obiective clar definite, este necesar ca proiectul schemei să fie completat la pct. 2 cu un nou subpunct care să prevadă Strategia și obiectivele clar definite. 1 Totodată, având în vedere că proiectul schemei prenotate a fost elaborat în contextul angajamentelor asumate prin art. 341 alin. (3) din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte (în continuare - Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană), ratificat prin Legea nr. 112/2014, este potrivit de a completa pct. 2 cu un alt nou subpunct ce va cuprinde Acordul dat.”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Schemele de ajutor de stat regional nu sunt instrumente de politici publice care să detalieze strategiile de dezvoltare, ci au rolul de a sprijini implementarea acestora. În multe cazuri, strategiile de dezvoltare regională sunt elaborate și actualizate de autoritățile competente prin alte documente programatice și legislative. Introducerea unei strategii și a unor obiective clar definite în cadrul proiectului schemei ar putea duce la o suprapunere nejustificată de competențe, deoarece schema trebuie să rămână un instrument aplicativ, nu unul de planificare strategică.</p> <p>În ceea ce privește includerea Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, acest acord reprezintă deja un fundament pentru toate reglementările și politicile care privesc dezvoltarea economică și regională. Menționarea acestuia în mod explicit în schema de ajutor este redundantă, deoarece angajamentele asumate prin Acordul de</p>
--	--	--	--

			<p>Asociere sunt deja parte integrantă din cadrul normativ și trebuie respectate la nivel general în orice legislație sau schemă de ajutor. Prin urmare, adăugarea unei referințe explicite în schema de ajutor nu aduce un plus de claritate sau relevanță, ci poate duce la o supra-reglementare inutilă.</p> <p>Totodată, o completare a schemei de ajutor cu strategii, obiective sau alte referințe normative poate încălca inutil documentul, reducând astfel eficiența și claritatea acestuia pentru aplicanți. Este esențial ca schema să fie un document ușor de înțeles și aplicat, fără a introduce elemente care nu sunt direct legate de mecanismul de implementare al ajutoarelor.</p>
		<p>„3. Întru asigurarea succesiunii logice a dispozițiilor conținute de proiect, considerăm oportun a completa pct. 3 subpct. 17) lit. a), după textul „societăți cu răspundere limitată” cu textul „, societăți pe acțiuni sau societăți în comandită” fără a face trimitere la anexa I la Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului, întrucât anexa dată stabilește tipurile de întreprinderi așa cum sunt denumite în legislația națională a fiecărui stat membru. La caz, în Republica Moldova, atât Codul civil nr. 1107/2002, cât și Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi operează cu termenul „societate în comandită”, dar nu reglementează „societatea în comandită pe acțiuni””.</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>„4. Cu referire la semnificația termenului „producție agricolă primară” din pct. 3 subpct. 22) al proiectului schemei, atragem atenția că anexa I la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, publicat în Jurnalul Oficial al Comunității Europene C 202 din 7 iunie 2016, așa cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul nr. 7 al Consiliului Comunității Economice Europene din 18 decembrie 1959, a fost transpusă în Hotărârea Guvernului nr. 328/2023 cu privire la aprobarea Listei produselor agricole și alimentare, din acest considerent urmează să se justifice care este necesitatea trimiterii la un act normativ UE dacă prevederile acestui act au fost transpuse în actul normativ național.”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>„5. Aceiași recomandare, este necesar de reiterat aferent termenilor „produse pescărești și de acvacultură,, prevăzuți la pct. 3 subpct. 27) al proiectului schemei. De menționat că termenii „produse pescărești” și „produse de acvacultură” sunt definiți de Hotărârea Guvernului nr. 610/2023 cu privire la aprobarea Cerințelor de calitate pentru pește și produsele din pește.”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>„7. În condițiile în care pragul maxim al intensității ajutorului de stat este prevăzut la pct. 9.2 din proiectul schemei, este oportun de completat pct. 10.4 după cuvântul „subpct.” cu textul „9.2. și”.”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>„8. Cu referire la pct. 11.1 din proiectul schemei, atragem atenția la anexa nr. 3 al Regulamentului nr. 02/2020 care conține un model de cerere pentru acordarea ajutorului de stat. Astfel, pct. 11.1. ar fi oportun de revizuit și, în subsidiar, de completat proiectul schemei cu o unică anexă prin care se va aproba modelul cererii pentru acordarea ajutorului de stat pentru dezvoltare regională pentru investițiile realizate în zonele economice libere cu un conținut ajustat la prevederile specifice ale schemei.”.</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea de a introduce o anexă cu un model unic de cerere pentru acordarea ajutorului de stat în cadrul schemei analizate poate părea benefică la prima vedere, însă o astfel de modificare este inoportună din mai multe motive. Prin urmare, utilizarea unui model standardizat, cum este cel prevăzut de</p>

			<p>Regulamentul nr. 02/2020, asigură coerență și uniformitate între diversele scheme de ajutor de stat, evitând crearea de practici neunitare și de confuzie în rândul beneficiarilor. Introducerea unui model separat, ajustat specific pentru această schemă, nu aduce o valoare adăugată semnificativă și poate genera redundanțe, complicând procedurile administrative.</p> <p>Mai mult, un astfel de demers ar putea limita flexibilitatea procedurală necesară pentru adaptarea rapidă la eventualele schimbări legislative sau ajustări politice. Fixarea unui model rigid într-o anexă ar face mai dificilă actualizarea acestuia, necesitând modificări ulterioare ale schemei, ceea ce poate duce la întâzieri și la creșterea birocrăției. În schimb, menținerea modelului existent din Regulamentul nr. 02/2020 permite o aplicare eficientă și generală a cererilor, asigurând totodată consistență și transparență în procesul de acordare a ajutoarelor de stat.</p> <p>Astfel, introducerea unui nou model de cerere nu este necesară și poate complica inutil procedurile, fără a aduce beneficii concrete.</p>
		<p>„9. În acord cu dispozițiile art. 14 din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, denumirea Capitolului XII din proiectul urmează a fi expus după cum urmează: „Recuperarea ajutorului ilegal sau utilizat abuziv”.”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>„10. Totodată, ținând cont de prevederile pct. 11.1 din proiectul schemei, în scopul asigurării transparenței ajutoarelor de stat acordate, este oportun, la pct. 19 după subpct. 1) de completat cu un nou subpunct ce va institui obligația de publicare pe pagina web a furnizorului</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În contextul obiectivului de a asigura transparența ajutoarelor de stat acordate, propunerea de a introduce o obligație suplimentară de publicare a procedurii de</p>

		<p>ajutorului de stat a informației privind procedura de depunere a cererii privind acordarea ajutorului de stat în baza prezentei scheme.</p> <p>De asemenea, la implementarea proiectului schemei și calcularea intensității maxime a ajutorului de stat per beneficiar, se atenționează furnizorul ajutorului de stat că trebuie să ia în considerare ca valoarea ajutorului de stat acordat să cuprindă, inclusiv scutirile de la plata impozitului pe venit aplicate în perioada 28.12.1995-2012 pentru întreprinderile ce activează în zonele economice libere din Republica Moldova.”.</p>	<p>depunere a cererilor pe pagina web a furnizorului de ajutor de stat poate părea la prima vedere o măsură benefică. Totuși, o analiză atentă arată că această modificare nu este necesară și poate chiar să fie inoportună din mai multe motive.</p> <p>În primul rând, transparența procesului de acordare a ajutoarelor de stat este deja asigurată prin prevederi legale și mecanisme instituționale existente, inclusiv prin intermediul platformelor naționale de informare publică și ghidurilor oficiale disponibile pentru toți beneficiarii. Adăugarea unei noi obligații de publicare ar putea duce la redundanță informațională și ar crea riscul de suprapuneri sau confuzie, în special dacă aceleași informații sunt disponibile pe mai multe canale.</p> <p>În al doilea rând, implementarea acestei măsuri ar implica o creștere a sarcinilor administrative pentru furnizorul de ajutor de stat. Pe lângă necesitatea gestionării zilnice a schemelor de ajutor, aceasta ar adăuga o nouă responsabilitate de actualizare și monitorizare constantă a informațiilor publicate. În loc să simplifice procesul pentru solicitanți, această măsură ar putea complica procedurile și ar întârzia implementarea ajutoarelor, afectând negativ eficiența schemei.</p> <p>De asemenea, trebuie subliniat că o astfel de completare ar limita flexibilitatea administrativă necesară pentru adaptarea rapidă la schimbările legislative sau procedurale. În cazul în care procedurile de depunere a cererilor se modifică, obligația de a actualiza constant pagina web poate deveni o sarcină suplimentară</p>
--	--	---	--

			<p>și ar putea induce confuzie dacă actualizările nu sunt implementate în timp util.</p> <p>În concluzie, introducerea unei asemenea obligații nu aduce o îmbunătățire semnificativă a transparenței, care este deja garantată prin alte instrumente, ci creează un potențial obstacol administrativ. De aceea, completarea propusă nu este oportună și ar trebui reconsiderată în contextul obiectivului general de simplificare și eficientizare a procesului de acordare a ajutoarelor de stat.</p> <p>Propunerea de a lua în considerare, la calcularea intensității maxime a ajutorului de stat per beneficiar, scutirile de la plata impozitului pe venit aplicate în perioada 28.12.1995-2012 pentru întreprinderile care activează în zonele economice libere din Republica Moldova este una pertinentă și necesară pentru a asigura o aplicare corectă și transparentă a schemei de ajutor. Aceasta respectă principiul cumulului ajutoarelor de stat și evită riscul unei supra-compensări, contribuind astfel la menținerea unui mediu concurențial echitabil. În plus, includerea acestor scutiri în calcul reflectă angajamentul pentru transparență și monitorizare eficientă, aliniindu-se cu cerințele legislative naționale și europene privind ajutoarele de stat. Implementarea acestei măsuri va preveni posibilele distorsiuni economice și va contribui la un tratament egal și echitabil al tuturor beneficiarilor.</p>
4.	Cancelaria de Stat	„Centrul de armonizare a legislației a examinat proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele	S-a luat act.

<p>Centrul de Armonizare a Legislației (nr. 31/02-69-9935 din 04.09.2024)</p>	<p>Economice Libere din Republica Moldova, inclus în acțiunea nr. 15 și 16 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin HG nr. 887/2023 și comunică următoarele. Proiectul național prezentat pentru expertiză își propune instituirea unei scheme de ajutor de stat regional pentru investiții în vederea sprijinirii întreprinderilor ce activează în zonele economice libere din Republica Moldova. Astfel, prin proiectul național se stabilesc condițiile generale de acordare ajutorului de stat în cadrul prezentei scheme, bugetul și perioada de valabilitate a unei astfel de scheme, criteriile de eligibilitate pentru potențialii beneficiari a ajutorului, modalitatea de acordare a ajutorului de stat, obligațiile furnizorului/administratorului ajutorului de stat, drepturile și obligațiile beneficiarilor ajutorului de stat ș.a. Prezentul proiect este elaborat în temeiul art. 13, alin. (2) din Legea nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere, art. 49 din Codul Fiscal al RM nr. 1163/1997 și art. 5, alin. (1), litera j) din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, ultimul fiind un act național armonizat cu legislația Uniunii Europene.</p> <p>Totodată, proiectul respectiv reprezintă o măsură de realizare a angajamentelor stabilite în Titlul V „Comerț și aspecte legate de comerț” al Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, în speță a art. 341 (3) care stabilește că, „Fără a aduce atingere altor capitole din prezentul acord, perioada de aliniere se prelungește cu o perioadă maximă de până la zece ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord cu privire la schemele de ajutoare de stat instituite în temeiul Legii Republicii Moldova cu privire la zonele economice libere nr. 440-XV din 27 iulie 2001.”, dar și o măsură de realizare a recomandărilor formulate la Capitolul 8 „Politica în domeniul concurenței” din Raportul Comisiei Europene privind progresele înregistrate de Republica Moldova în</p>	
--	--	--

	<p>politica de extindere a UE, care prevede că „În anul următor, Moldova ar trebui în special să asigure creșterea transparenței ajutoarelor de stat acordate de guvern și alinierea în continuare a schemelor de ajutoare de stat existente la acquis-ul UE, inclusiv a celor aplicate în zonele economice libere”.”.</p>	
	<p>„Din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene prezintă relevanță directă dispozițiile Comunicării Comisiei – Orientări privind ajutoarele de stat regionale 2021/C 153/01, potrivit căruia „Comisia consideră ajutoarele de stat destinate să faciliteze dezvoltarea anumitor zone economice din Uniunea Europeană drept ajutoare de stat compatibile cu piața internă, pe baza articolului 107, alineatul (3), literele (a) și (c) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene”. Astfel, proiectul național instituie o schemă de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere din Republica Moldova, fundamentată pe liniile directoare prevăzute de actul UE prenotat. Totodată, se constată că proiectul național, deși are drept reper orientările cadru stabilite de Comunicarea Comisiei, acesta nu reprezintă un exercițiu de transpunere directă a legislației UE pe segmentul de referință, reprezentând o creație legislativă națională de reglementare, cu excepția definirii unor noțiuni specifice domeniului de aplicare care, corespund cu legislația UE în materie de ajutor de stat. În contextul celor expuse, în partea ce ține de definirea termenilor specifici de reglementare prin pct. 3 din proiectul național și anume a noțiunilor „întreprindere aflată în dificultate”, „producție agricolă primară”, „produse agricole” și „produse pescărești”, se va revizui modalitatea de expunere, în măsura în care autorii proiectului au optat pentru o tehnică de transpunere accesibilă doar statelor membre, prin inserarea în text a</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>trimiterilor directe la actele UE. Cu referire la tehnica dată de transpunere subliniem că potrivit pct. 25 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin HG nr. 1171/2018, trimiterea la actele juridice europene nu reprezintă o metodă de transpunere și nu poate fi utilizată la elaborarea proiectelor de acte normative. Trimiterea se admite doar în textul clauzei de armonizare a proiectului de act normativ sau a actului normativ în vigoare. Prin urmare, se vor exclude din text referințele la actele UE și se va utiliza doar referința la actul național de transpunere a acestora.”.</p>	
<p>Avizare și consultare publică Avizare repetată</p>			
5.	<p>Ministerul Finanțelor (nr. 15/2-06/288 01.11.2024)</p>	<p>„Ministerul Finanțelor, cu referire la solicitarea nr.11-3198 din 21.10.2024 privind avizarea repetată a proiectului de hotărâre a Guvernului privind aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere din Republica Moldova (număr unic 733/MDED/2024), comunică despre următoarele obiecții și propuneri.”.</p> <p>„1. Cu referire la pct.1 din proiect, menționăm că conceptul schemei de ajutor a fost instituit prin art.49 alin.(2) din Codul fiscal nr.1163/1997 (în continuare –„Cod”). În acest sens, în vederea aducerii în concordanță a prevederilor din pct.1 la normele prevăzute în art.49 alin.(2) din Cod, propunem expunerea punctului 1 în următoarea redacție: „1. Prezenta hotărâre reglementează procedura, modalitatea și condițiile de acordare a schemei de ajutor de stat regional (în continuare - „schemă”), pentru</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Potrivit prevederilor art.54 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative „Textul proiectului actului normativ se elaborează în limba română, cu respectarea următoarelor reguli: [...] într-o frază este exprimată o singură idee.”.</p> <p>Totodată, Legea citată stabilește clar ierarhia actelor normative, indicând că Hotărârile de Guvern sunt acte subordonate Legilor și trebuie să aibă un scop specific de implementare a principiilor și regulilor stabilite de legislația primară sau de reglementările europene, iar formulările detaliate privind procedura, modalitatea și condițiile de acordare a ajutoarelor de stat pentru întreprinderile din</p>

		<p>întreprinderile rezidente a zonelor economice libere din Republica Moldova.”.”.</p>	<p>zonele economice libere fiind deja reglementate în Schemă, anexă la actul normativ.</p>
		<p>„2. Cu referire la pct.2 din proiect, ceea ce vizează noțiunile utilizate pe parcursul Schemei, menționăm următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • întru asigurarea reglementării normelor în maniera tehnicii naționale de expunere a prevederilor, se propune cuvintele „În sensul prezentei Scheme, următoarele noțiuni principale semnifică” se substituie cu cuvintele „În sensul schemei, se definesc următoarele noțiuni:”.”. 	<p>Nu se acceptă.</p> <p>„În sensul prezentei Scheme, următoarele noțiuni principale semnifică”, este o formulare mai precisă și mai clară din punct de vedere juridic. Folosirea expresiei „în sensul prezentei Scheme” face trimitere clară la textul specific al schemei de ajutor de stat care urmează să fie reglementată, oferind un context clar și unic pentru interpretarea termenilor.</p> <p>Conform prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actele normative trebuie să aibă o structură și o formulare clare, care să permită o aplicare corectă și uniformă a reglementărilor. Astfel, formularea din proiect este mai compatibilă cu acest tip de redactare, deoarece este mai exactă și face trimitere clară la scopul și aplicabilitatea noțiunilor la schema specifică de ajutor de stat, reducând riscul ambiguității în înțelegerea contextului în care sunt aplicate noțiunile.</p>
		<p>„• reieșind din noțiunea de „investiție într-o zonă economică liberă”, înțelegem că investițiile pot fi efectuate și în active, dar nu numai în imobilizări corporale și necorporale. Totodată, atragem atenție că, pe tot parcursul Schemei, cu excepție pct.13, sunt utilizate doar cuvintele „imobilizări corporale și necorporale”. În acest sens, solicităm precizarea aplicării definiției respective și, după caz, excluderea cuvântului „active”.”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Noțiunea a fost reformulată. Textul punctului 13 a fost modificat.</p>
		<p>„• la definirea noțiunii de „imobilizări corporale” sunt incluse „clădirile rezidențiale și nerezidențiale”, precum și „mașini”, ceea ce în opinia Ministerului Finanțelor nu poate fi acceptat, având în vedere că ajutorul de stat care urmează</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Cuvintele „clădirile rezidențiale și nerezidențiale” au fost excluse.</p>

		<p>a fi acordat nu are ca scop acoperirea costurilor suportate în domeniul construcției și, anume, în clădirile rezidențiale (nerezidențiale). Mai mult ca atât, nu este clar raționamentul agentului economic, care este rezident a Zonei Economice Libere, de a investi în construcția unei clădiri rezidențiale sau în mașini. Prin urmare, solicităm excluderea cuvintelor respective;”.</p>	
		<p>„• la noțiunea „imobilizări necorporale” propunem excluderea cuvintelor „drepturi de utilizarea imobilizărilor corporale primite sub formă de aport la capitalul social” în contextul în care acest tip de drept nu poate fi catalogat ca imobilizări necorporale, mai mult ca atât, prin definiția respectivă nu necesită a fi indicată destinația imobilizării;”.</p>	<p>Se acceptă. Cuvintele „drepturi de utilizarea imobilizărilor corporale primite sub formă de aport la capitalul social” au fost excluse.</p>
		<p>• cu referire la noțiunea de „intensitatea ajutorului”, menționăm că, în contextul în care autorul proiectului a propus modificarea noțiunii respective prin includerea referinței la art.3 din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat care stabilește că intensitatea ajutorului reprezintă valoarea actualizată a ajutorului exprimată ca procent din valoarea actualizată a costurilor eligibile, stabilite conform actelor normative adoptate de către Consiliul Concurenței, se propune, pe tot parcursul textului Schemei, substituirea cuvintelor „cheltuieli eligibile” cu cuvintele „costuri eligibile”;”.</p>	<p>Se acceptă. Pe tot parcursul textului Schemei cuvintele „cheltuieli eligibile” au fost substituite cu cuvintele „costuri eligibile” .</p>
		<p>„• cu referire la noțiunea „întreprindere aflată în dificultate”, solicităm revizuirea normei respective, în vederea simplificării acesteia, luând în considerare următoarele aspecte: 1) precizarea faptului dacă, actualmente, sunt societățile pe acțiuni sau societăți în comandită care au statut de rezident a Zonei Economice Libere și care potențial pot beneficia de ajutorul de stat prin schema respectivă; 2) nu este clară stabilirea perioadei de până la 3 ani pentru a cataloga întreprinderea drept ca întreprinderea aflată în dificultate, or, în opinia Ministerului Finanțelor, sunt mai</p>	<p>Se acceptă. Norma a fost revizuită și ajustată pentru a asigura claritatea și înțelegerea corectă a criteriilor de eligibilitate.</p>

	<p>multe întreprinderi a căror activitatea este de peste trei ani și care, de asemenea, sunt în dificultate;</p> <p>3) nu este clară esența normei „atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate”, în contextul în care, conform pct.4, 5 și 5¹ ale Standardului Național de Contabilitate ”Capital propriu și datorii”, aprobat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr.118/2013, capital propriu reprezintă mărimea rămasă în activele entității după scăderea datoriilor, iar capital social este valoarea totală a părților sociale ale proprietarilor entității. Capitalul propriu include capitalul social și neînregistrat, primele de capital, rezervele, profitul (pierderea), rezervele din reevaluare și alte elemente ale capitalului propriu. Capitalul social și neînregistrat se contabilizează în cadrul următoarelor elemente: capital social, capital nevărsat, capital neînregistrat, capital retras și patrimoniul primit de la stat cu drept de proprietate. Prin urmare, nu este clară ”dispariția” capitalului propriu și capitalului social din cauza pierderilor acumulate.</p> <p>4) oportunitatea excluderii prevederilor prevăzute la subpct.4) la noțiunea „întreprindere aflată în dificultate”, în cazul lipsei unui asemenea instrument de salvare la nivel național;</p> <p>„5) cu referire la subpct.5) din noțiunea, solicităm revizuirea sau excluderea acestuia, în contextul în care, la nivel național nu se utilizează indicatorul financiar Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amorization (EBIDTA). Menționăm că, potrivit art.54 alin.(1) din Legea nr.100/2017 cu privire la acte normative (în continuare – „Legea nr.100/2017”), conținutul proiectului actului normativ se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație.”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Menținerea indicatorului EBITDA în proiect reprezintă o decizie fundamentată pentru asigurarea unei evaluări financiare transparente, consistente și obiective a întreprinderilor eligibile pentru ajutorul de stat. Ca un standard internațional recunoscut, EBITDA facilitează identificarea întreprinderilor capabile să gestioneze sustenabil suportul financiar, eliminând în</p>
--	--	--

			<p>același timp riscul acordării ajutoarelor către întreprinderi insolvabile.</p> <p>Astfel, prin utilizarea acestui indicator, proiectul își consolidează criteriile de eligibilitate, contribuind la o alocare eficientă și responsabilă a resurselor publice.</p>
		<p>„3. Cu referire la pct.5 din proiect, în partea ce vizează criteriul prevăzut la subpct.5) care reglementează dreptul de neacordare a ajutorului de stat pentru activitățile realizate de întreprindere în cazul când ajutoarele sunt condiționate de utilizarea preferențială a produselor naționale fața de produsele importate, menționăm că, redacția actuală a normei nu exprimă cu claritate sensul acesteia, or, nu este clar modalitatea de determinare sau stabilirea a condiționalității de utilizare produselor.”.</p>	<p>Se acceptă. Conținutul punctului a fost reformulat.</p>
		<p>„Totodată, în partea ce ține de criteriul prevăzut la subpct.6), solicităm revizuirea or excluderea acestuia, în contextul în care nu este clar dacă se va supune acordării ajutorului de stat agentul economic a cărui activitatea generează mărfuri destinate exportului (integral sau parțial). Prin urmare rugăm respectuos să confirmați sau infirmați dacă sensul normei urmărește limitarea acordării ajutorului pentru activități sau mărfuri destinate a fi exportate. În cazul unui răspuns afirmativ, cum urmează a fi argumentat conceptul creării zonelor economice libere, drept un teritoriu destinat stimulării activității economice externe?”.</p> <p>„Atragem atenție că, este substanțial susținerea unei norme care oferă ajutoare pentru activitățile legate de export și pentru crearea unei infrastructuri de distribuție și nu invers, interzicerea acesteia. Stimularea exporturilor ajută la creșterea veniturilor din comerțul extern, ceea ce poate reduce deficitul comercial. Într-o economie slab dezvoltată, sprijinul pentru exporturi contribuie direct la echilibrarea balanței comerciale și reduce dependența de importuri.</p>	<p>Se acceptă. Textul revizuit și ajustat.</p>

		<p>Totodată, ajutoarele de stat regionale acordate întreprinderilor din Zonele Economice Libere pentru activități legate de export vor genera venituri suplimentare, ceea ce duce la o creștere a bazei de impozitare, în contextul în care veniturile fiscale cresc prin taxele plătite de exportatori și prin impozitele asociate sectoarelor conexe (distribuție, logistică, producție), consolidând astfel bugetul public național.”.</p>	
		<p>„4. Cu referire la pct.6 din proiect, solicităm substituirea cuvintelor „poate beneficia de finanțare” cu cuvintele „este în drept să beneficieze de ajutor de stat regional acordat în baza prezentei scheme”, pentru a utiliza aceeași terminologia pe tot parcursul textului Schemei.”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Cuvintele „poate beneficia de finanțare” au fost substituite cu cuvintele „este în drept să beneficieze de ajutor de stat regional acordat în baza prezentei scheme”</p>
		<p>„• cu referire la noțiunea „producție agricolă primară”, în vederea asigurării unui caracter clar a normei, recomandăm stabilirea referinței la o anexă separată care o să fie parte componentă a prezentei hotărâri.”.</p>	<p>Se acceptă parțial. A fost stabilită referința la actul normativ.</p>
		<p>„5. Cu referire la pct.8 și pct.11 din proiect, recomandăm repetat de a revizui oportunitatea menținerii în proiect a prevederilor respective, cu transferarea acestora ca partea componentă a notei de fundamentare, or potrivit art.71 alin.(4) din Legea nr.100/2017, la interpretarea actului normativ se ține cont de nota de fundamentare care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat sau a emis actul normativ.”.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Menținerea prevederilor în corpul proiectului de act normativ garantează accesibilitatea și claritatea pentru destinatarii acestuia. Prevederile sunt vizibile în textul principal al actului, oferind un cadru clar și unitar pentru aplicarea normelor, ceea ce evită interpretările ambigue.</p> <p>Totodată, Nota de fundamentare are un rol de explicare și justificare a intenției legiuitorului, dar aceasta nu substituie efectele juridice ale prevederilor din actul normativ în sine. Transferul prevederilor doar în nota de fundamentare ar putea reduce caracterul lor obligatoriu, în timp ce prezența lor în textul principal asigură aplicabilitatea directă.</p>

		<p>Mai mult, existența prevederilor și în proiectul actului normativ și în nota de fundamentare reduce riscul interpretărilor divergente. Transferarea lor doar în nota de fundamentare ar putea genera confuzie în practică, mai ales în cazul în care persoanele responsabile de aplicarea legii consultă în primul rând textul principal.</p> <p>Astfel, este rațional să se mențină prevederile în proiect, iar includerea lor și în nota de fundamentare va susține claritatea asupra intenției autorului, dar și va întări caracterul obligatoriu al dispozițiilor.</p> <p>Prevederile au fost adăugate în Nota de fundamentare la punctul 3.1 „Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi”.</p>
	<p>„6. Cu referire la pct.13 din proiect, în vederea asigurării respectării terminologiei utilizare pe tot textul proiectului, se propune substituirea cuvintelor „costuri cu investițiile în active corporale și necorporale” cu cuvintele „costuri suportate pentru achiziționarea imobilizărilor corporale și necorporale aferente investițiilor”, iar cuvântul „evidențele” se substituie cu cuvântul „contabilitatea”.”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Cuvintele „costuri cu investițiile în active corporale și necorporale” au fost substituite cu cuvintele „costuri suportate pentru achiziționarea imobilizărilor corporale și necorporale aferente investițiilor”, iar cuvântul „evidențele” - cu cuvântul „contabilitatea”.</p>
	<p>„7. Cu referire la pct.18 din proiect, se propune substituirea cifrei „18” cu cifra „17” în vederea corectării trimiterii la punct concret care reglementează măsura de sprijin.”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Cifrele au fost substituite.</p>
	<p>„8. Cu referire la pct.25 subpct.8) din proiect nu este clară referința la ”literei c)” care nu se regăsește în proiect.”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Text ajustat.</p>
	<p>„9. Cu referire la pct.30 subpct.4) din proiect, solicităm revizuirea acestuia sub aspectul clarității termenilor de prezentare a informațiilor, prin stabilirea unui termen exact.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Textul a fost revizuit și ajustat pentru a clarifica termenele de raportare și pentru a</p>

		<p>Or, termenul „periodic” utilizat în context este vag și neclar, deoarece nu specifică exact periodicitatea (lunar, trimestrial, semestrial) sau termenul limită în care Administratorul urmează să transmită informația prevăzută la subpct.4) către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și Serviciului Fiscal de Stat. Mai mult ca atât considerăm oportun ca informațiile transmise de Administratori urmează să se limiteze la informații ce vizează actele adiționale la contract, or informațiile privind ajutoarele de stat regionale acordate, plățile efectuate în cadrul acestora excede competența administratorului, acestea fiind determinate de Serviciului Fiscal de Stat.”.</p>	<p>specifica natura informațiilor transmise. În urma analizării obiecțiilor, s-a stabilit un termen de transmitere trimestrial pentru informațiile relevante privind actele adiționale la contractele de ajutor de stat regional, asigurându-se astfel că detaliile furnizate respectă cadrul legal și competențele administratorului.</p>
		<p>„10. Cu referire la aspecte generale privind implementarea schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere din Republica Moldova, ținem să menționăm că, în compartimentul privind impactul financiar și argumentarea costurilor estimative din Nota de fundamentare la prezentul proiect, este prevăzut un impact bugetar de circa 200 mil. lei anual, timp de 10 ani, fără a fi prezentate careva calcule argumentate privind aceste estimări, precum și nefiind identificate sursele de acoperire a pierderilor suportate de către bugetul de stat în acest sens. De asemenea, pe lângă faptul că măsură respectivă va avea impact financiar nemijlocit asupra veniturilor bugetare în ceea ce privește neîncasările acestora în buget în volum deplin, această măsură va reduce simultan și capacitățile bugetului de stat de a-și asuma careva angajamente potențiale.”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În ceea ce privește obiecțiile legate de impactul financiar și sursele de acoperire a costurilor estimative, este important de subliniat că proiectul de ajutor de stat pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere (ZEL) se bazează pe prevederile articolului 49 din Codul Fiscal al Republicii Moldova, care reglementează facilitățile fiscale pentru aceste zone încă din anul 2002. Astfel, măsurile propuse nu sunt o noutate, ci o continuare a unui cadru legal stabilit deja, care nu introduce facilități fiscale noi, ci continuă aplicarea celor deja existente. Prin urmare, nu este necesar să se facă noi calcule sau să se identifice surse suplimentare de finanțare pentru acoperirea costurilor, întrucât aceste facilități fiscale au fost prevăzute în cadrul unui sistem fiscal reglementat, iar impactul financiar estimat este unul de natură să reflecte modul în care s-au derulat măsurile similare în trecut. De asemenea, măsurile nu vor conduce la pierderi suplimentare pentru bugetul de stat, întrucât facilitățile fiscale nu presupun</p>

			cheltuieli adiționale, ci o ajustare a taxelor și impozitelor datorate de întreprinderile din ZEL. Impactul acestora este deja integrat în cadrul politicii fiscale și nu afectează capacitatea bugetului de a-și asuma angajamentele, așa cum sunt reglementate de legislația în vigoare.
6.	Cancelaria de Stat Centrul de Armonizare a Legislației (nr. 31/02-69-9935 din 04.09.2024)	„Centrul de armonizare a legislației, analizând repetat proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere din Republica Moldova, comunică despre lipsa de obiecții și propuneri suplimentare.”.	S-a luat act.
		„Cu referire la pct. 2 din proiectul Schemei, la noțiunea de „producție agricolă primară”, potrivit normelor naționale de tehnică legislativă, trimiterea la Anexa I din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene se va exclude și se va substitui cu trimiterea la Anexa la HG nr. 328/2023 cu privire la aprobarea Listei produselor agricole și alimentare, act național care a transpus Anexa I la TFUE.”.	Se acceptă.
7.	Cancelaria de Stat (nr. 31/02-69-11772 din 23.10.2024)	<i>Nu a fost prezentat aviz.</i>	
8.	Consiliul Concurenței (nr. DJ-06/582 - 1299 din 03.09.2024)	„Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 8 noiembrie 2024, a examinat, repetat, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii concurenței nr. 183/2012, proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere din Republica Moldova (număr unic 733/MDED/2024) și, în limitele competenței sale, comunică următoarele. 1. Cu luarea în considerare a faptului că autorul proiectului a omis să indice în Sinteza de obiecții și propuneri, pct. 6 din avizul Plenului Consiliului Concurenței nr. DJ-06/582-	Nu se acceptă. Proiectul de act normativ îndeplinește cerințele impuse de art. 6 alin. (4) din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat. Acesta include toate elementele esențiale menționate de Lege: obiectivul clar, temeiul legal, formele de acordare a ajutoarelor, beneficiarii, perioada de aplicare, valoarea totală a ajutoarelor și mecanismul de monitorizare.

	<p>1299 din 03.09.2024, în acord cu art. 6 alin. (4) lit. a) din Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012, Consiliul Concurenței reiterează obiecția privind necesitatea reglementării separate într-un mod clar definit a obiectivului urmărit pentru punerea în aplicare a schemei.”.</p>	<p>Mai mult, acesta respectă cerințele legale esențiale pentru elaborarea și implementarea unui ajutor de stat, demonstrând o fundamentare solidă și o abordare clară și transparentă. (obiecțiile la pct. 6 din Avizul precedent au fost omise)</p>
	<p>„2. Atestând o eroare tehnică în conținutul pct. 18 din proiectul schemei, este relevant de substituit trimiterea din text la „pct. 18” cu „pct. 17”, întrucât măsura de sprijin este menționată la pct. 17 din proiectul schemei, dar nu la pct.18.”.</p>	<p>Se acceptă. Trimiterea a fost substituită.</p>
	<p>„3. În acord cu art. 20 alin. (1) și (3) din Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012, Consiliul Concurenței are obligația să monitorizeze ajutoarele de stat existente în derulare pentru a verifica respectarea deciziilor de autorizare pe care le-a emis. În scopul verificării respectării legislației cu privire la ajutorul de stat este imperios necesar ca angajaților Consiliului Concurenței să le fie asigurat accesul la date și informații, precum și la investițiile realizate care vor face obiectul prezentei scheme. Respectiv, întru asigurarea unei monitorizări eficiente a ajutoarelor existente se propune de a include la pct. 32 alin (6) din proiectul schemei și Consiliul Concurenței.”.</p>	<p>Se acceptă. Pct.32 a fost completat conform propunerii.</p>
	<p>„4. Întru aducerea în concordanță a pct. 41 din proiectul schemei cu prevederile Regulamentului privind evaluarea ajutorului de stat pentru dezvoltarea regională, aprobat prin Hotărârea Consiliului Concurenței nr. 02/2020 și a înlătura eroarea tehnică constată, textul ”prevederile pct. 13, subpct. 4) și 32-34” va fi substituit cu textul ”prevederile pct. 14, subpct. 4) și 33-35”.”.</p>	<p>Se acceptă. Textul a fost substituit.</p>
9.		

<p>Camera de Comerț Americană din Moldova (AmCham Moldova)</p> <p><i>(nr. 98 din 01.11.2024)</i></p>	<p>„Prin prezenta scrisoare transmitem comentariile și propunerile comunității AmCham Moldova la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere din Republica Moldova. Complexitatea și importanța acestui document necesită o examinare minuțioasă și mai multe clarificări.”</p> <p>„În conformitate cu prevederile art. 13 alin (2) din Legea nr. 440/2001 în redacție de până la modificările conform Legii nr. 212/2024 / MO355-357/15.08.24 art. 543: [(2) În cazul în care sînt adoptate legi noi care înrăutățesc condițiile de activitate a rezidenților în ceea ce privește regimurile vamal, fiscal și alte regimuri prevăzute de legile referitoare la activitatea zonelor libere, rezidenții sunt în drept, pe parcursul unei perioade de 10 ani, dar care nu va depăși termenul de funcționare a zonei libere concrete, să activeze conform prevederilor legilor în vigoare pînă la data punerii în aplicare a noilor legi. Această normă se va aplica activității desfășurate de rezidenți în cadrul proiectelor investiționale înregistrate pînă la adoptarea legii noi.]”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederile art. 13 alin. (2) din Legea nr. 440/2001 în forma anterioară modificărilor operate prin Legea nr. 212/2024 nu este aplicabilă situației actuale, deoarece aceasta se referă exclusiv la protecția condițiilor de activitate pentru proiectele investiționale deja înregistrate înainte de intrarea în vigoare a noilor reglementări. În cazul proiectelor noi sau al modificărilor ulterioare, se aplică normele legale în vigoare la data inițierii acestora.</p>
	<p>„Având în vedere modificările legislative (Legea nr. 212/2024 / MO355-357/15.08.24 art. 543 / în vigoare din 15.08.2024) atât în art. 13 alin. (2) din Legea nr. 440/2001 cât și în art. 49 din Codul Fiscal al Republicii Moldova nr. 1163/1997, și anume: [(2) Facilitățile aferente impozitului pe venit prevăzute la alin. (1) se acordă pînă la data de 1 iulie 2034, dar fără depășirea termenului de funcționare a zonei economice libere, persoanelor fizice sau juridice înregistrate în calitate de rezident al zonei economice libere pînă la data de 31 decembrie 2023, în funcție de mărimea investițiilor realizate pînă la 1 iulie 2024. Modalitatea de acordare a facilităților fiscale respective se stabilește de Guvern prin schema de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din zonele economice libere, în</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederile art. 13 alin. (2) din Legea nr. 440/2001 și art. 49 din Codul Fiscal al Republicii Moldova, în redacția actualizată, stabilesc un cadru tranzitoriu clar pentru aplicarea facilităților fiscale, limitat la proiectele investiționale și rezidenții înregistrați pînă la 31 decembrie 2023. Aceste reglementări nu extind dreptul de aplicare a legislației anterioare asupra noilor reglementări adoptate prin Legea nr. 212/2024, ci doar asigură protecția proiectelor existente în perioada de tranziție, fără a exclude aplicarea</p>

	<p>conformitate cu actele normative adoptate de Consiliul Concurenței și cu respectarea următoarelor condiții: a) întreprinderile au încheiat un contract cu administrația zonei economice libere până la data de 31 decembrie 2023 și semnează un act adițional cu privire la cuantumul ajutorului de stat în conformitate cu prevederile schemei de ajutor de stat; b) sunt eligibile cheltuielile ce țin de investițiile în active corporale și necorporale, localizate în zonele economice libere din Republica Moldova și înregistrate în evidențele întreprinderii; c) intensitatea maximă a ajutorului de stat acordat în baza schemei de ajutor de stat regional, calculată ca procent din valoarea cheltuielilor eligibile, nu va depăși pragul de 50%.] Aceste modificări înrăutățesc condițiile de activitate ale rezidenților în ceea ce privește regimul fiscal. Respectiv, rezidenții sunt în drept, pe parcursul unei perioade de 10 ani, să activeze conform prevederilor legilor în vigoare până la data punerii în aplicare a modificărilor sus menționate. Deci, 15.08.2024 + 10 ani, termenul de activare în conformitate cu prevederile legislative în redacție de până la modificările conform Legii nr. 212/2024 va fi până în 15.08.2034. În acest context, proiectul HG cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere din Republica Moldova, care prevede perioada de valabilitate a schemei până la data de 01.07.2034, efectiv aceeași perioadă pentru care se aplică garanția de stat, nu poate avea un caracter obligatoriu pentru întreprinderile din ZEL. Respectiv, proiectul cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere din Republica Moldova trebuie să fie reformulat, urmând a fi respectat caracterul benevol de aplicare a schemei respective.”.</p> <p>„I. La pct. 2 considerăm necesară definirea noțiunii de ajutor de stat regional. La noțiunea de activitate economică,</p>	<p>reglementărilor actualizate în cazurile relevante.</p> <p>De asemenea, proiectul de hotărâre privind aprobarea Schemei de ajutor de stat regional nu încalcă aceste prevederi, ci respectă termenele și condițiile instituite prin lege, inclusiv limitele de valabilitate a facilităților până la 1 iulie 2034. Caracterul obligatoriu al schemei pentru întreprinderile rezidente derivă din contractele și actele adiționale semnate cu administrația ZEL și din conformarea acestora cu noile reglementări.</p> <p>Astfel, nu se justifică reformularea proiectului de hotărâre, întrucât acesta respectă pe deplin cadrul legal actualizat, având rolul de a implementa în mod uniform condițiile de acordare a ajutorului de stat, conform legislației și standardelor naționale și europene aplicabile.</p>
	<p>„I. La pct. 2 considerăm necesară definirea noțiunii de ajutor de stat regional. La noțiunea de activitate economică,</p>	<p>Se acceptă parțial.</p>

	<p>urmează a fi clarificat faptul dacă nu va mai fi obligatorie livrarea producției produse în ZEL la export, pentru aplicarea scutirii de impozit și dacă, în acest sens, este acceptată și livrarea producției cu scutire și pe teritoriul Republicii Moldova. La noțiunea cheltuieli eligibile, propunem includerea la valoarea cheltuielilor suportate atât a achiziției cât și a producerii și creării (elaborării, construirii) de imobilizări corporale și necorporale în conformitate cu formulările utilizate în SNC Imobilizări necorporale și corporale. Tot aici, autorul menționează documentele confirmative, în corespundere cu art. 12 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017 (în proiect urmează a fi utilizată denumirea corectă a Legii) care justifică cheltuielile eligibile. La art. 12 sunt menționate doar documentele primare cu regim special. Legea nr. 287/2017 permite, la art. 11 alin. (4), ca entitatea să emită și alte documente primare, aprobate de entitate, nu neapărat de strictă evidență. Urmează a fi clarificat faptul dacă cheltuielile eligibile vor fi recunoscute doar în baza documentelor primare de strictă evidență. Imobilizările corporale prin achiziție în mare parte sunt din import, respectiv nu pot fi aplicate doar documente primare de strictă evidență precum și documente emise de entitate, întrucât documentele justificative sunt contractele, documente emise de furnizori, declarații vamale, etc. Respectiv, art. 12 urmează a fi corectat cu art. 11 „Documentele primare”.</p> <p>„II. La pct. 2, alin. (1), considerăm util de a explica modul în care poate „dispărea” capitalul social. La alin. (2), urmează a fi clarificată aplicarea acestuia asupra SRL, SA și SC întrucât în noțiunea de societate comercială, utilizată la începutul enunțului, sunt incluse și toate cele 3 forme organizatorico-juridice ale activității de întreprinzător. Tot aici, considerăm util de a explica modul în care poate „dispărea” capitalul propriu. Întrucât, mai sus se</p>	<p>Definirea noțiunii de „ajutor de stat regional” nu este necesară în cadrul proiectului, întrucât aceasta este reglementată de legislația națională și europeană existentă, iar aplicarea scutirii de impozit se bazează pe reglementările specificate de lege, care includ și posibilitatea livrării producției pe teritoriul național. În ceea ce privește cheltuielile eligibile, acestea trebuie să reflecte cheltuielile directe aferente activităților de investiții, conform principiilor contabile internaționale și naționale, care permit includerea atât a achiziției, cât și a producerii de imobilizări. Referitor la documentele justificative, comunicăm că acest aspect a fost clarificat, iar referința la Legea nr. 287/2017 a fost exclusă din document.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Termenul „dispariția” a fost revizuit și ajustat pentru a asigura claritate. De asemenea, termenul „societate comercială” este utilizat în sens larg pentru a desemna toate formele de organizare a activităților economice, inclusiv SRL, SA și SC, iar clarificările solicitate vor fi</p>
--	---	---

		<p>menționează „capitalul social” iar aici „capitalul propriu”, care sunt concepte diferite, dorim să confirmăm intenția autorului în scopul evitării erorilor.”.</p>	<p>incluse pentru a evita orice confuzie legată de aceste concepte.</p>
		<p>„III. La pct. 2, noțiunea plata ajutorului prevede acordarea scutirii de la plata impozitului pe venit. Art. 49³ alin. (1) din Codul Fiscal prevede reducerea cu 50% a cotei impozitului pe venit și nu scutire de impozit pe venit.”.</p>	<p>Nu se acceptă. Proiectul este elaborat în conformitate cu prevederile art. 49 din Codul fiscal nr. 1166/1997.</p>
		<p>„IV. La pct. 6 se menționează finanțarea pentru domeniile de activitate eligibile. Urmează a fi clarificat în ce constă această finanțare întrucât ajutorul de stat în baza acestui proiect se acordă prin facilități fiscale la impozitul pe venit.”.</p>	<p>Se acceptă. Ajutorul de stat prevăzut în acest proiect nu presupune finanțare directă, ci acordarea de facilități fiscale sub formă de reducerea impozitului pe venit. În acest sens, „finanțarea” menționată în pct. 6 se referă la sprijinul acordat prin diminuarea sarcinii fiscale pentru domeniile de activitate eligibile, ceea ce constituie o formă indirectă de sprijin, fără a implica alocarea directă de fonduri din bugetul de stat. Astfel, evidențiem că ajutorul de stat se realizează prin ajustarea impozitului datorat, și nu prin alocarea de resurse financiare directe.</p>
		<p>„V. La pct. 10, data semnării actului adițional la contract se consideră „data acordării ajutorului”, așa cum e descris mai sus la definiții; iar data plății este data la care obligația fiscală privind impozitul pe venit devine exigibilă - adică trimestrial și anual. Propunem următoarea formulare „ajutorul de stat se acordă”, nu se plătește, iar pentru termen propunem 25 iulie 2034 (de exemplu, pentru T2/2034, impozitul pe venit se achită până la 25 iulie 2034, deci aceea va fi ultima dată a acordării ajutorului).”.</p>	<p>Nu se acceptă. Termenul „data acordării ajutorului” se referă la momentul semnării actului adițional la contract, conform definițiilor stabilite în proiect. De asemenea, data plății se referă la termenul în care devine exigibil impozitul pe venit, nu la acordarea efectivă a ajutorului. Propunerea de a înlocui „se plătește” cu „se acordă” nu reflectă corect procesul, întrucât ajutorul se materializează în momentul semnării actului adițional, iar plata impozitului este un proces distinct, reglementat de termenele fiscale. Așadar, formularea actuală este adecvată pentru a reflecta corect procedura.</p>

		<p>„VI. Cu referire la pct. 17, Codul Fiscal nu prevede la art. 49³ scutire de impozit, ci cota redusă a impozitului. Totodată, se confundă drepturile rezidenților de aplicare a art. 49 CF și drepturile acordate prin art. 49³ CF ca ajutor de stat, ambele fiind norme juridice diferite. Art. 49 CF se referă la facilitățile fiscale pentru toate întreprinderile din ZEL, care aplică garanția de 10 ani de aplicare a legislației după modificarea acesteia. Facilitățile pentru ajutorul de stat regional sunt prevăzute de art. 49³ CF. Deci, se confundă drepturile rezidenților ZEL în baza art. 13 al Legii nr. 440/2001 și cele acordate în baza art. 49³ CF.”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Obiecția referitoare la confuzia între art. 49 și art. 49³ din Codul Fiscal nu este fondată, deoarece cele două articole reglementează tipuri diferite de facilități fiscale, iar aplicarea lor nu se suprapune. Art. 49 CF oferă facilități fiscale pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere (ZEL), inclusiv garanția aplicării legislației fiscale pentru o perioadă de 10 ani, în timp ce art. 49³ CF reglementează ajutoarele de stat regionale, ce presupun reducerea cotei impozitului pe venit. Astfel, drepturile rezidenților ZEL, reglementate de art. 13 din Legea nr. 440/2001, sunt distincte de cele oferite prin art. 49³ CF, iar proiectul respectă corect aceste distincții, fără a le confunda.</p>
		<p>„VII. Pct. 22 prevede că întreprinderile ce au realizat investiții în zonele economice libere din Republica Moldova solicită în scris furnizorului, acordarea ajutorului de stat regional în baza Schemei. În temeiul comentariilor de mai sus considerăm acest lucru un drept și nu o obligație, urmând a fi lăsat la discreția antreprenorului. Or, cadrul legal actual permite agenților economici rezidenți ai Zonelor Economice Libere să beneficieze de garanția de 10 ani conform prevederilor art. 13 din Legea nr. 440/2001 și art. 49 din Codul fiscal fără anumite obligațiuni suplimentare.”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Obiecție nu este justificată, deoarece nu se impune o obligație suplimentară pentru antreprenori, ci o clarificare a procedurii de solicitare. Cadrul legal actual, inclusiv art. 13 din Legea nr. 440/2001 și art. 49 din Codul Fiscal, prevede facilități pentru întreprinderile din ZEL, dar nu reglementează în mod expres procesul de accesare a ajutoarelor de stat regionale. Solicitarea scrisă nu reprezintă o obligație suplimentară, ci un demers administrativ necesar pentru a asigura transparența și conformitatea cu procedurile stabilite. Astfel, acest aspect rămâne la discreția antreprenorului și nu contravine legislației existente.</p>

		<p>„VIII. Considerăm necesară reformularea pct. 25, alin. (2), întrucât este vorba de reducerea cotei impozitului și nu de scutire iar în calitate de bază legală urmează a fi menționate prevederile art. 493 CF în loc de art. 49 CF.”.</p>	<p>Se acceptă. Punctul a fost reformulat.</p>
		<p>„IX. Urmează a fi verificată trimiterea la lit. c) prevăzută la pct. 25, alin. (8).”.</p>	<p>Se acceptă. Trimiterea a fost verificată.</p>
		<p>„X. La pct. 25, alin. (12), în scop de clarificare și predictibilitate, solicităm menționarea concretă a documentelor ce urmează a fi păstrate pe un termen de 10 ani. Cheltuielile de păstrare și arhivare sunt foarte mari, din acest motiv agentul economic trebuie să cunoască exact ce anume să păstreze: Acordul adițional, declarațiile/dările de seama fiscale, etc. (comentariu valabil și pentru pct. 32, alin. (5)).”.</p>	<p>Nu se acceptă. Cadrul legal existent prevede că agentul economic trebuie să păstreze documentele relevante pentru justificarea acordării ajutoarelor de stat, inclusiv cele fiscale, conform reglementărilor în vigoare. Detalierea exactă a tuturor documentelor nu poate fi impusă generic, deoarece poate varia în funcție de specificul fiecărei activități economice. Totuși, recomandările privind arhivarea pot fi incluse pentru a asigura transparența, iar agentul economic va avea obligația de a păstra documentele esențiale, fără a fi necesar să suporte cheltuieli nejustificate.</p>
		<p>„XI. La pct. 32, alin. (4) considerăm necesar de a specifica modul în care va fi apreciat dacă urmează a fi restituit parțial sau integral ajutorul de stat. În partea ce ține de dobândă și rata ei, urmează a fi specificat unde vor fi indicate acestea, în Acordul adițional semnat cu Administrația sau aceasta va fi stabilită de Consiliul Concurenței la data recuperării ajutorului. În cazul în care la data semnării Acordului nu se cunoaște rata dobânzii, având în vedere că vor fi colectate și penalitățile de întârziere fiscale, aceasta ar putea fi o împovărare excesivă a rezidenților. În partea ce ține de nerespectarea condițiilor de acordare și utilizare a ajutorului, acestea urmează a fi menționate întrucât condiția de bază este menținerea investiției de 5 sau 3 ani.”.</p>	<p>Nu se acceptă. Proiectul prevede clar că aceste aspecte vor fi reglementate prin acordurile adiționale semnate cu Administrație, iar rata dobânzii va fi indicată acolo, în conformitate cu legislația fiscală aplicabilă. Stabilirea ratei dobânzii de către Consiliul Concurenței nu este necesară, întrucât aceasta va fi determinată pe baza normelor fiscale și a condițiilor specifice de la momentul recuperării ajutorului. În ceea ce privește penalitățile, acestea sunt parte din cadrul reglementărilor fiscale standard și nu vor impune o povară excesivă, având în vedere că măsurile sunt concepute pentru a asigura</p>

			<p>echilibrul între stimularea investițiilor și respectarea reglementărilor. Referitor la condițiile de acordare, menținerea investiției pe o perioadă de 3-5 ani va fi clar specificată în acordurile adiționale, asigurând astfel predictibilitatea și transparența.</p>
		<p>„XII. Pct. 38 prevede o dobândă aferentă recuperării ajutorului de stat. Considerăm acest lucru greșit deoarece ajutorul de stat constă în reducerea cotei impozitului, nu în finanțare, iar pentru neachitarea impozitului oricum se va încasa penalitatea de întârziere fiscală.”.</p>	<p>Nu se acceptă. Ajutorul de stat, deși se materializează prin reducerea cotei impozitului, implică un avantaj economic temporar care trebuie recuperat în cazul nerespectării condițiilor stabilite. Dobânda nu este echivalentă cu penalitatea de întârziere fiscală, ci reprezintă o compensare pentru beneficiul acordat în avans și neîndeplinirea obligațiilor. Astfel, dobânda este un mecanism necesar pentru a menține echilibrul între beneficiile acordate și respectarea reglementărilor fiscale, fără a se suprapune cu penalitățile fiscale existente.</p>
		<p>„XIII. Cu referire la pct. 42 comunicăm faptul că obligația de plată există, aceasta este cota redusă a impozitului. La caz, se are în vedere momentul în care va trebui achitat impozitul la cota-standard. Considerăm necesar de a fi indicat expres că în cazul renunțării benevole la ajutor de stat, dacă termenul minim al investiției de 5, respectiv 3 ani a fost respectat, ajutorul de stat nu se restituie. De asemenea, considerăm necesar de a descrie ce se întâmplă cu ajutorul de stat în situațiile în care este lichidată întreprinderea sau în cazul expirării termenului contractului cu ZEL.”.</p>	<p>Nu se acceptă. Acest aspect este implicit reglementat prin cadrul legal existent, iar în ceea ce privește situațiile de lichidare a întreprinderii sau expirarea termenului contractului cu ZEL, acestea vor fi clarificate în acordurile adiționale, care vor specifica procedurile aplicabile în astfel de cazuri. În ceea ce privește cota redusă a impozitului, obligația de plată se aplică la cota standard doar în cazurile de nerespectare a condițiilor de acordare a ajutorului de stat, iar procedura pentru recuperarea ajutorului va fi reglementată detaliat conform legislației în vigoare.</p>

		„XIV. Considerăm necesară reformularea pct. 43, întrucât este vorba de reducerea cotei impozitului și nu de scutire iar în calitate de bază legală urmează a fi menționate prevederile art. 49 ³ CF în loc de art. 49 CF. În scopul elaborării unui document operațional, clar și complet, solicităm respectuos organizarea în timpul apropiat a unei ședințe de lucru cu autorii proiectului în vederea elucidării tuturor aspectelor neclare.”.	Nu se acceptă. Formularea actuală reflectă corect faptul că este vorba de o reducere a cotei impozitului și nu de o scutire. De asemenea, menționarea art. 49 ³ CF în loc de art. 49 CF este nefondată, întrucât art. 49 CF reglementează facilități fiscale pentru întreprinderile din ZEL, iar art. 49 ³ CF se referă la ajutoarele de stat regionale, care sunt reglementate separat.
10.	Asociația Businessului European <i>(nr. 144-24/SD din 21.11.2024)</i>	„Asociația Businessului European (EBA Moldova) vă adresează cele mai înalte considerațiuni și apreciază deschiderea Ministerului pentru un dialog constructiv și continuu. Urmare a consultării proiectului Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere din Republica Moldova, intervenim cu unele propuneri și obiecții.”.	S-a luat act.
		„În conformitate cu prevederile art. 13 alin (2) din Legea nr. 440/2001 în redacție de până la modificările conform LP212 din 31.07.2024 / MO355-357/15.08.24 art. 543 /: [(2) În cazul în care sunt adoptate legi noi care înrăutățesc condițiile de activitate a rezidenților în ceea ce privește regimurile vamal, fiscal și alte regimuri prevăzute de legile referitoare la activitatea zonelor libere, rezidenții sunt în drept, pe parcursul unei perioade de 10 ani, dar care nu va depăși termenul de funcționare a zonei libere concrete, să activeze conform prevederilor legilor în vigoare până la data punerii în aplicare a noilor legi. Această normă se va aplica activității desfășurate de rezidenți în cadrul proiectelor investiționale înregistrate până la adoptarea legii noi.”.	Nu se acceptă. Prevederile art. 13 alin. (2) din Legea nr. 440/2001 nu poate fi invocată pentru a garanta aplicarea regimurilor favorabile în mod indefinit, deoarece scopul acestei norme este de a asigura o tranziție echitabilă pentru proiectele deja înregistrate, în limitele stabilite de Lege. Or, aplicarea regimurilor anterioare noilor legi este condiționată de respectarea termenului maxim de 10 ani, fără a depăși durata funcționării zonei libere concrete. Prin urmare, orice prelungire a acestui termen ar reprezenta o derogare nejustificată de la cadrul legal actualizat, contravenind principiilor de adaptare la noile reglementări economice și fiscale.
		„Având în vedere modificările legislative (LP212 din 31.07.2024 / MO355-357/15.08.24 art. 543 / în vigoare din 15.08.2024) atât în art. 13 alin. (2) din Legea nr.440/2001	Nu se acceptă. Prevederile LP212 din 31.07.2024, care stabilesc perioada de valabilitate a facilităților

	<p>cât și în art. 49 din Codul Fiscal al Republicii Moldova nr. 1163/1997, și anume: [(2) Facilitățile aferente impozitului pe venit prevăzute la alin. (1) se acordă până la data de 1 iulie 2034, dar fără depășirea termenului de funcționare a zonei economice libere, persoanelor fizice sau juridice înregistrate în calitate de rezident al zonei economice libere până la data de 31 decembrie 2023, în funcție de mărimea investițiilor realizate până la 1 iulie 2024. Modalitatea de acordare a facilităților fiscale respective se stabilește de Guvern prin schema de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din zonele economice libere, în conformitate cu actele normative adoptate de Consiliul Concurenței și cu respectarea următoarelor condiții: a) întreprinderile au încheiat un contract cu administrația zonei economice libere până la data de 31 decembrie 2023 și semnează un act adițional cu privire la cuantumul ajutorului de stat în conformitate cu prevederile schemei de ajutor de stat;</p> <p>b) sunt eligibile cheltuielile ce țin de investițiile în active corporale și necorporale, localizate în zonele economice libere din Republica Moldova și înregistrate în evidențele întreprinderii;</p> <p>c) intensitatea maximă a ajutorului de stat acordat în baza schemei de ajutor de stat regional, calculată ca procent din valoarea cheltuielilor eligibile, nu va depăși pragul de 50%.] Aceste modificări înrăutățesc condițiile de activitate ale rezidenților în ceea ce privește regimul fiscal.</p> <p>Respectiv, rezidenții sunt în drept, pe parcursul unei perioade de 10 ani, să activeze conform prevederilor legilor în vigoare până la data punerii în aplicare a modificărilor sus menționate.</p> <p>Deci, 15.08.2024 + 10 ani, termenul de activare în conformitate cu prevederile legislative în redacție de până la modificările conform LP212 din 31.07.2024 va fi până în 15.08.2034. În acest context, proiectul HG cu privire la</p>	<p>fiscale până la 1 iulie 2034, sunt conforme principiilor legale și au fost introduse pentru a asigura armonizarea regimului fiscal cu cadrul general de ajutor de stat stabilit de Consiliul Concurenței. Garanția tranzitorie de 10 ani prevăzută de art. 13 alin. (2) din Legea nr. 440/2001 se aplică exclusiv legislației în vigoare la momentul modificărilor, însă această garanție nu conferă un drept discreționar rezidenților de a refuza aplicarea unei scheme de ajutor de stat aprobată prin HG. Schemele de ajutor de stat, ca instrumente de politică economică, sunt obligatorii pentru beneficiarii eligibili, iar ajustarea lor respectă regimul competitiv și limitele prevăzute de legislația națională și europeană.</p>
--	---	--

	<p>aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere din Republica Moldova, care prevede perioada de valabilitate a schemei până la data de 01.07.2034, efectiv aceeași perioadă pentru care se aplică garanția de stat, nu poate avea un caracter obligatoriu pentru întreprinderile din ZEL. Respectiv, întreg proiectul HG cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere din Republica Moldova trebuie să fie reformulat, urmând ca să fie respectat caracterul benevol de aplicare a schemei respective.”.</p>	
	<p>„Criterii de eligibilitate: a. Punctul 12 alin. (1) - Unul dintre criteriile de eligibilitate este ca întreprinderile să reușească să semneze cu administrația ZEL un acord adițional până la data de 31.12.2024. Ținând cont de etapa proiectului HG și de necesitatea: (1) transmiterii solicitării privind acordarea ajutorului de stat regional; (2) analizei criteriilor de eligibilitate de către furnizor; (3) transmiterii unei înștiințări către administratori; și (4) implicării juriștilor pentru elaborarea/consultarea acordului adițional ce urmează a fi semnat între administrația ZEL și agentul economic, termenul indicat este mult prea restrâns. Nu este corect ca termenul pentru încheierea acordului adițional și pentru transmiterea cererii de ajutor de stat regional să fie același. Sugerăm modificarea acestui punct, de exemplu, cu sintagma: „[...] și au semnat actul adițional prevăzut la pct. 25 în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei HG.”.</p>	<p>Nu se acceptă. Termenul stabilit în punctul 12 alin. (1) al proiectului HG, respectiv 31.12.2024, reflectă necesitatea de a asigura o aplicare promptă și eficientă a schemei de ajutor de stat regional, evitând tergiversările care ar putea afecta scopul și impactul acesteia. În plus, acest termen oferă suficient timp pentru parcurgerea etapelor administrative necesare, având în vedere că procedurile sunt deja prevăzute și gestionate prin mecanisme operaționale existente. Prelungirea termenului ar crea riscul unei aplicări neunitare și ar reduce certitudinea juridică pentru beneficiari și autorități.”</p>
	<p>„b. Punctul 12 alin. (5) - Nu este clar ce se întâmplă cu companiile care au un litigiu activ cu Consiliul Concurenței, adică există o decizie a Consiliului Concurenței („CC”), dar compania nu este de acord cu legalitatea acesteia. Deși e o situație specifică, având în vedere durata lungă a litigiilor și stabilirea ședințelor de judecată la intervale de peste 6 luni (factori în afara</p>	<p>Se acceptă. Prevederile pct. 12 sbp. 5) au fost detaliate în mod clar, astfel încât criteriile de eligibilitate stabilesc fără echivoc care companii pot beneficia de schema de ajutor de stat.</p>

		<p>controlului companiilor și al CC), este incorect ca o companie să fie considerată neeligibilă pentru această perioadă. Considerăm necesar actualizarea acestui punct astfel: „Nu fac obiectul unui ordin de recuperare în urma unei decizii anterioare a Consiliului Concurenței privind declararea unui ajutor de stat ca fiind ilegal și incompatibil, sau, în cazul în care solicitantul a fost vizat de o astfel de decizie, aceasta trebuie să fi fost deja executată și ajutorul integral recuperat, inclusiv dobânda aferentă. Dacă decizia CC privind declararea unui ajutor de stat ca fiind ilegal și incompatibil face obiectul unui litigiu în curs, aceasta va fi considerată suspendată și nu va fi luată în calcul la analiza criteriilor de eligibilitate până la încheierea procesului de judecată.”.</p>	
		<p>„1. Calculul intensității – menționăm o greșeală de tipar la pct. 15. Apare un fel de “circular reference”: „15. Intensitatea maximă a ajutorului de stat regional, calculată conform pct. 15 nu va depăși de 50%.”. Deci cum e posibil pct. 15 să facă referire la pct. 15?”.</p>	<p>Se acceptă. Greșeala a fost rectificată.</p>
		<p>„2. Modalitatea de acordare a ajutorului de stat: a) Punctul 18 – Este o greșeală de tipar; există și aici o referință circulară, pct.18 la fel face referire la pct. 18, ceea ce e non sens; b) Punctul 23 – Se include termenul de 31.12.2024. Având în vedere stadiul proiectului de HG și lipsa modelului de cerere, sugerăm modificarea termenului cu sintagma: “Solicitarea prevăzută la pct. 22 poate fi transmisă furnizorului în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei HG.” c) Punctul 24 – Ar fi util să fie stabilit un termen pentru analiza cererii de către furnizor, având în vedere că agenții economici au termene stricte (de ex. 30 zile calendaristice), corelând astfel cu termenele din pct. 23 și pct. 12(1). d) Punctul 25 alin.(8) – Referința nu a fost actualizată corect, și anume nu lit. c) ci pct.3).”.</p>	<p>Se acceptă parțial. Obiecțiile ridicate se referă, în principal, la aspecte tehnice sau de redactare, care nu afectează fondul prevederilor. Erorile tipografice și referințele circulare semnalate, precum cele din punctele 18 și 25 alin. (8), au fost corectate fără a modifica esența normelor. În ceea ce privește termenul propus în punctul 23, stabilirea datei de 31.12.2024 este rezonabilă, având în vedere necesitatea unei implementări clare și coerente, iar eventualele ajustări ar putea genera confuzie și întârzieri. În ceea ce privește analiza cererilor (pct. 24), schema de ajutor de stat deja prevede mecanisme operaționale care asigură respectarea principiilor de eficiență și</p>

		transparență, iar includerea unui termen strict ar putea limita flexibilitatea furnizorului în cazul unor circumstanțe neprevăzute.
	„3. Obligațiile furnizorului – La pct. 29 (5) lipsește un cuvânt, ceea ce afectează claritatea frazei.”	Se acceptă. Textul a fost ajustat.
	„4. De asemenea, se necesită clarificarea procedurii care va determina menținerea investițiilor, prin specificări concrete a procedurii și care va fi metoda de calcul a 50% din investiție.”	Se acceptă. Metoda de calcul a fost detaliată.
	„1. Comentarii aferente proiectului de act-aditional la contractul cu ZEL: a. Articolul 2: “Rezidentul confirmă că, până la data de 01.07.2024, a realizat investiții în active corporale și necorporale în valoare totală de [suma investiției] USD, conform proiectului investițional aprobat în Anexa nr.1 la Contractul încheiat cu administrația zonei economice libere până la data de 31 decembrie 2023” - sugerăm reformularea acestui articol, pentru ca: i. valoarea de facto a investițiilor efectuate de rezidenții ZEL depășește cu mult valoarea inițială a proiectului investițional inclusă în contractul semnat cu ZEL. Rezidenții ZEL nu semnează acorduri adiționale cu ZEL de fiecare dată când se efectuează investiții, pentru ca de obicei acestea se referă la același proiect, același gen de activitate, iar investițiile ulterioare sunt determinate de creșterea capacității/ modernizarea echipamentelor, etc. ii. agenții economici nu păstrează evidența contabilă în USD, deci ar trebui stabilit expres la care curs se recalculează valoare în USD, sau, să fie inclusă valoare în MDL. Ținând cont că facilitățile fiscale se calculează la fel în MDL, menționarea sumei investiției în MDL ar exclude problema diferențelor de curs. Pentru a reduce din ambiguitatea art. 2, sugerăm următoarea formulare: “Rezidentul confirmă că, până la data de 01.07.2024, a realizat investiții în active	Nu se acceptă. Formularea actuală a punctului 2 din proiectul actului adițional asigură o raportare standardizată, utilizând valuta de referință internațională (USD), pentru a facilita comparabilitatea și claritatea în contextul raportării investițiilor. Menținerea valorii investițiilor în USD reflectă practica internațională și permite evitarea eventualelor confuzii cauzate de fluctuațiile cursului valutar. În plus, ajustările suplimentare, precum includerea valorilor în MDL, ar putea complica inutil procesul de verificare și aliniere la normele stabilite. Rezidenții ZEL au posibilitatea de a documenta investițiile efectuate, indiferent de moneda utilizată în evidența contabilă.

		<p>corporale și necorporale în valoare totală de [suma investiției] MDL”.”.</p>	
		<p>„b. Articolul 3: “Administrația și Rezidentul recunosc faptul că, până la data de 01.07.2024, suma ajutorului de stat acordat sub forma reducerii impozitului pe venit se ridică la [suma ajutorului de stat] MDL” - sugerăm reformularea acestui articol, pentru ca declarația privind impozitul pe venit (VEN12) poate fi corectată/ modificată, respectiv și valoarea ajutorului de stat utilizat până la 01.07.2024 se poate modifica. Pentru a nu fi necesar de resemnat Acordul Adițional cu ZEL, sugerăm următoarea formulare: “Administrația și Rezidentul recunosc faptul că suma ajutorului de stat acordat sub forma reducerii impozitului pe venit până la data de 01.07.2024 se stabilește în baza Declarațiilor privind impozitul pe venit depuse de agentul economic la autoritățile fiscale”.</p>	<p>Se acceptă. Prevederile au fost reformulate pentru a asigura transparența în proces.</p>
		<p>„c. Articolul 4: “Intensitatea ajutorului de stat acordat în cadrul prezentei scheme până la data de 30.06.2024 este de [intensitatea ajutorului]%, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare și cu condițiile stabilite în schema de ajutor de stat aprobată” - sugerăm reformularea acestui articol (în conformitate cu revizuirea sugerată pentru articolul 3) după cum urmează: “Rezidentul își asumă obligația de a monitoriza ca intensitatea ajutorului de stat de care a beneficiat să nu depășească plafonul maxim de 50% prevăzut în legislația în vigoare”.”.</p>	<p>Nu se acceptă. Formularea actuală a punctului asigură claritatea și conformitatea cu legislația, stabilind explicit intensitatea ajutorului acordat și evitând orice ambiguitate. Transferarea obligației de monitorizare exclusiv către rezident, conform propunerii, ar putea genera riscuri suplimentare de neconformitate, având în vedere complexitatea calculării intensității ajutorului și cerințele de raportare. Este esențial ca acest aspect să fie stabilit clar și obiectiv de către furnizor, în conformitate cu legislația și condițiile schemei.</p>
		<p>„2. Comentarii adiționale aferente Proiectului HG a. Comentariile aferente proiectului de act-adițional la contractul cu ZEL menționate mai sus urmează a fi preluate și în proiectul HG, specific în articolul 25 în care se stabilește conținutul Acordului adițional cu ZEL.”.</p>	<p>Nu se acceptă. Condițiile stabilite în pct. 25 sbp. 8 și pct. 33 sbp. 1 sunt conforme cu cerințele europene și internaționale privind menținerea investițiilor în cadrul schemelor de ajutor de stat pentru a</p>

	<p>b. Articolul 25 pct. 8 și Articolul 33 pct. 1 - “obligația beneficiarului de a menține investiția ale cărei costuri au fost stabilite conform literei c), pentru o perioadă de cel puțin 5 ani, în cazul întreprinderilor mari, sau de cel puțin 3 ani, în cazul întreprinderilor mici și mijlocii (ÎMM), începând de la data semnării actului adițional prevăzut la pct. 25” - această condiție este abuzivă și contravine modelelor de business pentru mai mulți agenți economici, în special pentru companiile din domeniul automotive. Practica în multinaționalele ce activează în domeniul automotive este să realoce echipamente între companiile din grup în dependență de proiect, capacități, necesități etc. De obicei aceste decizii se decid la nivel de grup și companiile locale nu au influență asupra acestor decizii, respectiv, menținerea echipamentelor care sunt la bilanț la 01.07.2024 pe o perioadă de 5 ani nu este realizabilă din câteva considerente: i. Echipamentul se poate defecta/ pot fi solicitări din partea clientului de a schimba echipamentul vechi pe unul mai performant/etc., respectiv, în condițiile formulării actuale Rezydentul ZEL ar fi obligat să utilizeze suprafețe extinse din spațiul întreprinderii pentru păstrarea echipamente nefuncționale/învechit. Adițional, agentul economic va fi lipsit de posibilitatea de a vinde echipamentele care nu mai sunt necesare și, astfel să reducă pierderile din casări de echipamente. ii. Finalizarea unui proiect și atragerea unui proiect nou în domeniul automotive înseamnă de obicei schimbarea echipamentului în proporție de peste 60 la sută – deci agenții economici nu pot să păstreze atât echipamentul vechi, cât și să procure echipament nou atât din considerente de spațiu, cât și costuri. Sugerăm ca alternativă să fie setat ca compania să monitorizeze în dinamică nivelul investițiilor efectuate și, respectiv, să fie ajustată spre reducere valoarea ajutorului de stat în dependență de vânzările de echipamente care au fost incluse în baza de calcul la semnarea Acordului</p>	<p>asigura stabilitatea economică locală și utilizarea eficientă a resurselor alocate. Obiectivul nu este doar atragerea, ci și păstrarea investițiilor într-o zonă economică liberă. Practicile multinaționalelor din domeniul automotive trebuie să fie armonizate cu reglementările naționale, iar eventualele ajustări pot fi discutate în cadrul procedurilor de monitorizare, fără a diminua principiul păstrării investiției. Alternativa propusă, bazată pe ajustarea valorii ajutorului de stat în funcție de dinamica echipamentelor vândute, ar complica monitorizarea schemei și ar introduce incertitudine fiscală, afectând eficiența mecanismului.</p>
--	---	---

		<p>Adițional. De exemplu, compania X are la 01.07.2024 investiții în valoare de MDL 1 milion; valoarea maximă a ajutorului de stat calculată la data semnării Acordului Adițional cu ZEL este de MDL 500 000.</p> <p>Pe parcursul anului 2025, compania vinde echipamente achiziționate înainte de 01.07.2024 a căror valoare contabilă este de MDL 200 000; respectiv, la 31.12.2025 compania va recalcula valoarea maximă a ajutorului de stat după cum urmează: $(MDL\ 1\ 000\ 000 - MDL\ 200\ 000) * 50\% = MDL\ 400\ 000$. Achizițiile de echipamente nu vor avea impact asupra acestui calcul – acestea urmează a fi supuse normelor noi privind schema de ajutor de stat regional.”.</p> <p>„De asemenea, sunt necesare clarificări privind următoarele aspecte: • În caz că am compania a realizat investiții în perioada de activitate anterioară semnării acordului, însă a avut și a vândut/transferat/casat din acele mijloace fixe pe parcursul anilor de activitate precedenți, în cazul dat cum va fi posibilă respectarea prevederilor pct. 25, subpct 8. Pe parcursul acestor ani mijloacele fixe au circulat, componența lor s-a schimbat. Deci, la momentul analizei investiției se pune accent pe procurări, dar în cazul dacă au fost vânzări în perioada anterioară. • Dacă un beneficiar eligibil nu dorește/nu reușește semnarea Acordului cu ZEL până la 31.12.24, se vor aplica prevederile art. 49, a) din Codul Fiscal? iar pentru anul de gestiune 2024, 2025 etc., cota stabilită a impozitului pe venit nu se va reduce cu 50% ca și pentru rezidenți ZEL conform art 49, a)? Adică, în caz de nesemnare a acordului se va purcede la cota impozitului în condiții generale de 12%, impozit pe venit pentru anul 2024 și deja pentru anii care urmează?”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Prevederile privind menținerea investiției nu exclud modificările ce pot interveni în componența acesteia (vânzări, transferuri, casări). Reglementările reflectă realitățile economice și permit ajustarea periodică a valorii investițiilor pentru a ține cont de evoluția acestora. De asemenea, mecanismele de raportare vor include o evaluare a componenței activelor la momentul semnării acordului, iar orice modificare ulterioară (vânzări, casări) poate fi monitorizată corespunzător în cadrul sistemului de control al ajutoarelor de stat.</p> <p>În cazul în care un beneficiar eligibil nu reușește să semneze acordul cu ZEL până la 31.12.2024, aplicarea reglementărilor fiscale va reveni la normele generale din Codul Fiscal. Astfel, beneficiarii care nu respectă termenul stabilit nu vor fi eligibili pentru reducerea impozitului pe venit și vor fi supuși regimului fiscal obișnuit. Aceasta este o practică standard,</p>
--	--	---	---

			pentru a asigura conformitatea cu reglementările fiscale și pentru a preveni abuzurile sau neclaritățile în aplicarea facilităților fiscale.
Expertizare			
Centrul Național Anticorupție <i>(nr. 06/2/18484 din 31.10.2024)</i>			
	<p>„Pct.2 ("întreprinderea") 2. În sensul prezentei Scheme, următoarele noțiuni principale semnifică: întreprinderea - rezident a zonei economice libere care desfășoară o activitate economică, indiferent de statutul juridic, de modul de finanțare sau de existența unui scop lucrativ;</p> <p>Obiecții: Conform prevederilor art.49 alin.(2) Cod Fiscal: Facilitățile aferente impozitului pe venit prevăzute la alin.(1) se acordă până la data de 1 iulie 2034, dar fără depășirea termenului de funcționare a zonei economice libere, persoanelor fizice sau juridice înregistrate în calitate de rezident al zonei economice libere până la data de 31 decembrie 2023, în funcție de mărimea investițiilor realizate până la 1 iulie 2024.</p> <p>Recomandări: Apreciind prin prisma art.49 alin.(2) Cod Fiscal citat supra, coroborat cu prevederile art.4 al Legii nr. 440/2001 și exigențele de tehnică legislativă vizate de prevederile art.54 al Legii nr.100/2017, se recomandă completarea definiției, la început cu expresia "persoana fizică sau juridică înregistrată în calitate de rezident al zonei economice libere până la data de 31 decembrie 2023" și substituirea expresiei "indiferent de statutul juridic, de modul de finanțare sau de existența unui</p>		<p>Se acceptă. Expresiile inițiale au fost substituite și definiția a fost reformulată pentru a reflecta mai clar sensul dorit, asigurându-se o formulare mai precisă și adaptată contextului.</p>

	<p>scop lucrativ;" cu expresia "permisă în zona respectivă și prevăzută în contractul încheiat între Administrație și rezident;"</p>	
	<p>„Pct.2 ("contract încheiat cu Administrația zonei economice libere") contract încheiat cu Administrația zonei economice libere - documentul juridic încheiat ca urmare a acordului de voință realizat între rezidentul zonei libere și Administrația acesteia prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturile juridice dintre acestea, inclusiv drepturile și obligațiile părților; 25. În baza înștiințării prevăzute la pct. 24, administratorii încheie, cu beneficiarii eligibili conform prevederilor Scheme, un act adițional la contractul încheiat cu Administrația zonelor economice libere, prevăzut la pct. 5, alin. 1), în care se stabilește: [...] 11) obligația pentru beneficiar de rambursare a ajutorului de stat primit în situația nerespectării obligației de la pct. 25, subpct. 8); [...] 13) orice alte drepturi și obligații ce apar ca urmare a aplicării schemei de ajutor de stat. 32. Beneficiarii au următoarele obligații:[...] 4) De a restitui parțial sau integral valoarea ajutorului 4 de stat regional primit în situația nerespectării condițiilor de acordare și utilizare a ajutorului, inclusiv dobânda aferentă;</p> <p>Obiecții: Primo, se remarcă prevederile art.992 Cod Civil, după cum urmează: (1) Contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. (2) Contractului îi sînt aplicabile normele cu privire la actul juridic. În context, apreciind prin prisma exigențelor de tehnică legislativă vizate de art.54 al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017, se evidențiază faptul că utilizarea cuvîntului "document" întru definirea noțiunii de "contract încheiat cu Administrația zonei economice libere" la pct.2 al proiectului - nu</p>	<p>Se acceptă. Cuvintele au fost substituite.</p> <p>1. Noțiunea „contract încheiat cu Administrația zonei economice libere” a fost înglobată în noțiunea „acordarea ajutorului”.</p> <p>2. Pentru a asigura claritatea și previzibilitatea obligațiilor contractuale, se va indica în mod obligatoriu, termenul de rambursare/restituire în conținutul actului adițional la contractul încheiat cu Administrația Zonelor Economice Libere. Această prevedere este stabilită de Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și va garanta respectarea principiilor de transparență și de echitate contractuală, oferind părților implicate o bază clară pentru executarea corespunzătoare a obligațiilor lor.</p> <p>3. Au fost reconsiderate prevederile pct. 25 subpct. 13) al proiectului, asigurându-se o reglementare exhaustivă a drepturilor și obligațiilor subiecților vizați de implementarea schemei de ajutor de stat. Această ajustare are drept scop clarificarea și detalierea aspectelor esențiale pentru o aplicare corectă și transparentă a regimului de ajutor.</p>

corespunde terminologiei vizate de cadrul normativ de resort citat supra. Utilizarea termenilor diferiți cu referință la același fenomen, poate provoca practici vicioase de interpretare a sensului normei, (tratarea ca fenomene diferite a aceluiași fenomen, din cauza numirii diferite a lui sau tratarea ca același fenomen a fenomenelor distincte din motivul confundării a două noțiuni diferite în textul reglementării) și multiple riscuri de corupție aferente interpretării condițiilor de formă/conținut aplicabile "contractului încheiat cu Administrația zonei economice libere" și exigențelor legale aplicabile acestuia. Subsecvent, ținând cont de obiectul de reglementare comun, se remarcă, cu referire la prevederile pct.25 subpct.11), pct.32 subpct.4) al proiectului, omiterea reglementării obligației administrației de a stipula, în mod obligatoriu termenul de rambursare/restituire în conținutul actului adițional la contractul încheiat cu Administrația zonelor economice libere. În context, se remarcă faptul că reglementarea lacunară sau confuză a termenelor administrative, poate determina discreția excesivă a agentului public responsabil/persoana care are/susține că are influență asupra acestuia, de a aprecia și stabili în fiecare caz separat termene care îi sunt convenabile, atât pentru propriile acțiuni, cât și pentru acțiunile altor subiecți de drept cărora aceste termene le sunt aplicabile. Totodată, implementarea prevederilor pct.25 subpct.13) al proiectului, poate condiționa exercitarea unor atribuții extensive de reglementare de către administrație în context, or domeniul de reglementare, în virtutea prevederilor art.49 alin.(2) Cod Fiscal ține de competența Guvernului (art.49 alin.(2) Cod Fiscal: [...] Modalitatea de acordare a facilităților fiscale respective se stabilește de Guvern prin schema de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din zonele economice libere, în conformitate cu actele normative adoptate de Consiliul Concurenței și cu

respectarea următoarelor condiții: a) întreprinderile au încheiat un contract cu administrația zonei economice libere până la data de 31 decembrie 2023 și semnează un act adițional cu privire la cuantumul ajutorului de stat în conformitate cu prevederile schemei de ajutor de stat; b) sunt eligibile cheltuielile ce țin de investițiile în active corporale și necorporale, localizate în zonele economice libere din Republica Moldova și înregistrate în evidențele întreprinderii; c) intensitatea maximă a ajutorului de stat acordat în baza schemei de ajutor de stat regional, calculată ca procent din valoarea cheltuielilor eligibile, nu va depăși pragul de 50%. Enumerarea neexhaustivă a drepturilor și obligațiilor, a aspectelor procedurale etc., cu evidențierea unei reglementări ce prevede stabilirea altor excepții decât cele prevăzute de lege, altor drepturi, obligații, aspecte de procedură prin acte departamentale (în speță actul adițional), poate condiționa apariția altor elemente cu risc puternic de coruptibilitate: lărgirea atribuțiilor discreționare, stabilirea aleatorie a termenelor pentru prestarea serviciilor, cerințe exagerate pentru exercitarea drepturilor/Obligații excesive; Derogări neîntemeiate de la exercitarea drepturilor/obligațiilor; Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității/persoanei private; etc.

Recomandări: i) La pct.2 al proiectului, în redacția propusă pentru noțiunea de "contract încheiat cu Administrația zonei economice libere", se recomandă substituirea cuvântului "document" cu cuvântul "actul". ii) reglementarea obligației administrației de a stipula, în mod obligatoriu termenul de rambursare/restituire în conținutul actului adițional la contractul încheiat cu Administrația zonelor economice libere. iii) reconsiderarea prevederilor pct.25 subpct.13) al proiectului și reglementarea exhaustivă a drepturilor și obligațiilor subiecților vizați de implementarea schemei de ajutor.

	<p>„Pct.2 ("imobilizările corporale/imobilizările necorporale") imobilizările corporale - mijloace fixe ca: clădiri rezidențiale și nerezidențiale, construcții ingineresti (speciale), instalații de transmisie, mașini, utilaje, mijloace de transport și alte mijloace fixe; terenuri; resurse minerale; active biologice imobilizate; imobilizările necorporale - invenții, mărci, licențe, know-how-uri, francize, programe informatice, desene și modele industriale, website-uri, drepturi de utilizare a imobilizărilor corporale primite sub formă de aport la capitalul social, alte imobilizări necorporale;</p> <p>Obiecții: Utilizarea cuvintelor "ca:", "și alte mijloace fixe", "alte imobilizări necorporale;" atribuie caracter ambiguu normelor, fapt care denotă neîntrunirea exigențelor vizate de prevederile art.54 alin.(1) lit.a) al Legii nr. 100/2017. Lipsa unor prevederi exhaustive în acest sens, poate determina incertitudine la etapa implementării, interpretarea arbitrară a categoriilor vizate în context și multiple riscuri de corupție aferente procesului.</p> <p>Recomandări: Reglementarea noțiunilor potrivit standardelor naționale de contabilitate imobilizările corporale/imobilizările necorporale.</p>	<p>Se acceptă. Noțiunile au fost redactate în conformitate cu standardele naționale de contabilitate, respectând clasificarea și definirea.</p>
	<p>„Pct.5-6, 12 5. Nu se acordă ajutor de stat pentru activitățile realizate de întreprinderile care își desfășoară activitatea în următoarele sectoare și/sau care vizează următoarele activități: 6. Un solicitant care își desfășoară activitatea atât în sectoare/domenii eligibile, cât și în sectoare/domenii neeligibile, așa cum sunt menționate la punctele 4 și 5, poate beneficia de finanțare pentru domeniile de activitate eligibile, cu condiția prezentării documentelor contabile care atestă separarea evidenței acestor activități sau o distincție între costuri, pentru a demonstra că activitățile desfășurate în sectoarele excluse nu beneficiază de ajutoarele regionale acordate în baza</p>	<p>Se acceptă. Expresiile au fost revizuite și adaptate pentru a corespunde recomandărilor și cerințelor actuale.</p>

	<p>prezentei scheme de ajutor de stat. 12. Pot beneficia de facilitățile prevăzute Schemă întreprinderile care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții la data acordării ajutorului de stat:[...] 3.Nu activează în sectoarele de activitate excluse, prevăzute la Capitolul II din Schemă.</p> <p>Obiecții: Prim-plan, apreciind prin prisma exigențelor vizate de art.54 alin.(1) lit.a), f), g) al Legii nr.100/2017, se remarcă caracterul ambiguu al prevederilor pct.5 al proiectului (condiționat de expresia "activitățile realizate de"), fapt care poate condiționa incertitudine la etapa implementării normei și multiple riscuri de corupție. Subsecvent, apreciind prin prisma exigențelor vizate de art.54 alin.(1) lit.c)-d) alin.(5) al Legii nr.100/2017, se remarcă caracterul neuniform al terminologiei utilizate la pct.6,12 ("sectoare/domenii neeligibile", "în sectoarele excluse", "sectoarele de activitate excluse"). Totodată, apreciind prin prisma exigențelor vizate de art.55 al Legii nr.100/2017, se remarcă caracterul defectuos al normei de trimitere vizate de pct.12 al proiectului ("prevăzute la Capitolul II din Schemă"), fapt care poate condiționa incertitudine la etapa implementării normei.</p> <p>Recomandări: La pct.5 - excluderea expresiei "activitățile realizate de". La pct.6,12, revizuirea expresiilor "în sectoarele excluse", "sectoarele de activitate excluse" La pct.12, revizuirea expresiei "prevăzute la Capitolul II din Schemă" cu stabilirea trimiterii la pct.5 al proiectului.</p>	
	<p>„Pct.22 După intrarea în vigoare a prezentei scheme de ajutor de stat, întreprinderile ce au realizat investiții în zonele economice libere din Republica Moldova solicită în scris furnizorului, conform procedurii prezentate de acesta pe site-ul web oficial (www.mded.gov.md), acordarea ajutorului de stat regional în baza Schemei.</p> <p>Obiecții: Utilizarea expresiei "conform procedurii prezentate de acesta pe site-ul web oficial (www.mded.gov.</p>	<p>Se acceptă. Expresia a fost exclusă, iar, referitor la aspectele procedurale privind înaintarea solicitării, precizăm că acestea sunt detaliate în conținutul proiectului (pct.17-26).</p>

md)", atribuie caracter ambiguu procedurii administrative desfășurate în context, fapt care nu corespunde exigențelor vizate de art.32 Cod administrativ și art.29 alin.(2), art.54 alin.(1) lit.a) al Legii nr.100/2017. Carența în speță, poate determina atribuții extensive de reglementare de către entitatea publică vizată în context, or domeniul de reglementare, în virtutea prevederilor art.49 alin.(2) Cod Fiscal ține de competența Guvernului (art.49 alin.(2) Cod Fiscal: [...] Modalitatea de acordare a facilităților fiscale respective se stabilește de Guvern prin schema de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din zonele economice libere, în conformitate cu actele normative adoptate de Consiliul Concurenței și cu respectarea următoarelor condiții:[...] Omiterea reglementării, în conținutul proiectului, a aspectelor de procedură ce vizează înaintarea solicitării și investirea entității publice cu drepturi de reglementare normativă în domenii care îi depășesc competențele, poate contribui la apariția altor elemente cu risc puternic de coruptibilitate: lărgirea atribuțiilor discreționare, stabilirea aleatorie a termenelor pentru prestarea serviciilor, cerințe exagerate pentru realizarea unor drepturi, derogări neîntemeiate de la exercitarea drepturilor/obligațiilor, etc. În acest context, se evidențiază concluziile Curții Constituționale ce vizează respectarea, în contextul elaborării proiectelor de acte normative, a principiului legalității și al certitudinii juridice, după cum urmează: "principiul legalității și al certitudinii juridice este esențial pentru garantarea încrederii în statul de drept și constituie o protecție împotriva arbitrarului. Așadar, asigurarea și respectarea acestor principii obligă statul să edicteze într-o manieră clară și previzibilă normele adoptate. 47. Adoptarea de către legiuitor a unor legi accesibile, previzibile și clare se impune și prin articolul 23 alin.(2) din Constituție, care stabilește obligația statului de a asigura dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și

	<p>îndatoririle sale. În acest sens, norma constituțională stabilește că statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative. 48. În Hotărârea nr.26 din 23 noiembrie 2010, Curtea a reținut că: “Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție [...]”</p> <p>Recomandări: Reglementarea în conținutul proiectului a aspectelor procedurale ce vizează înaintarea solicitării și excluderea expresiei "conform procedurii prezentate de acesta pe site-ul web oficial (www.mded.gov.md)"</p> <p>„Pct.24-25 24. Furnizorul analizează solicitarea prevăzută la pct. 22 și înștiințează administratorii Schemei asupra caracterului de eligibilitate al întreprinderilor solicitante. 25. În baza înștiințării prevăzute la pct. 24, administratorii încheie, cu beneficiarii eligibili conform prevederilor Scheme, un act adițional la contractul încheiat cu Administrația zonelor economice libere, prevăzut la pct. 5, alin. 1), în care se stabilește:[...] 29. Furnizorul de ajutor de stat regional are următoarele obligații: 1) Analizează solicitările beneficiarilor prevăzute la pct. 22; 2) Înștiințează administratorii schemei de ajutor de stat asupra caracterului de eligibilitate al întreprinderilor solicitante;</p> <p>Obiecții: Prim-plan, apreciind prin prisma exigențelor de tehnică legislativă vizate de prevederile art.54 al Legii nr. 100/2017, se remarcă faptul că utilizarea cuvântului "analizează" nu corespunde terminologiei juridice</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La pct. 24, cuvintele „analizează” au fost înlocuite cu „examinează”, iar la pct. 29 subpct. 2), expresia „caracterului de eligibilitate” a fost substituită cu „întrunirii condițiilor de eligibilitate”.</p> <p>Termenul de examinare a solicitării, finalității procedurii administrative de reglementare (adoptarea unei decizii și aducerea acesteia la cunoștință solicitantului), a fost reglementat.</p>
--	--	---

relevante și practicii pozitive de reglementare. În aceeași ordine de idei, utilizarea expresiei "caracterului de eligibilitate", atribuie caracter ambiguu procedurii administrative desfășurate în context de către entitatea publică, fapt care denotă neîntrunirea exigențelor de tehnică legislativă vizate de art.32 Cod administrativ și art.54 alin.(1) lit.a) al Legii nr.100/2017. Carența în speță, nu permite delimitarea clară și fără echivoc a aspectelor ce constituie obiectul examinării și reperelor apreciate de către entitatea publică/agentul public în contextul examinării solicitării. În acest context, se accentuează faptul că potrivit exigențelor prenotate, procedura administrativă se structurează în mod indispensabil în cadrul unui act normativ, astfel încât participanții să poată înțelege fiecare etapă a procedurii desfășurate, spectrul de drepturi exercitate și obligațiile asumate. Omisiunea legiuitorului de a reglementa procedurile administrative pe care le gestionează entitatea publică/agentul public, determină discreția periculoasă a funcționarului responsabil de a dezvolta reguli procedurale convenabile propriilor sale interese, contrare interesului public. Totodată, deficiența în speță, atribuie per ansamblu, caracter incert relațiilor sociale reglementate, îndeosebi cele referitoare la mecanismele de realizare a drepturilor, de îndeplinire a obligațiilor, ambiguitatea atribuțiilor agenților publici și a procedurilor administrative de care aceștia sunt responsabili etc., situații în care agenții publici responsabili/persoanele care au/susțin că au influență asupra acestora, se pot prevala de această deficiență pentru a comite incidente de integritate/manifestări de corupție. Subsecvent, se evidențiază faptul că art.49 alin.(2) Cod Fiscal, stabilește acordarea facilităților fiscale (ajutorului) la întrunirea anumitor condiții prescrise. Similar, se remarcă redacția pct.12 al proiectului care operează cu o formulă de reglementare mult mai potrivită, după cum

urmează: 12. Pot beneficia de facilitățile prevăzute Schemă întreprinderile care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții la data acordării ajutorului de stat:[...] Deficiențele prenotate sunt accentuate de omiterea reglementării i) finalității procedurii administrative de reglementare (adoptarea unei decizii și aducerea acesteia la cunoștință solicitantului) și ii) termenului de examinare a solicitării de către entitatea publică/agenții publici responsabili. Lipsa unor reglementări vis-a-vis de finalitatea procedurii administrative de evaluare, poate condiționa discreția absolută și incontestabilă a entității publice de a trata o anumită problemă de interes privat sau public, fără ca persoanele interesate să poată supune acțiunile entității unui control. Deficiența în speță, periclitează suficiența responsabilizării agentului public (în contextul examinării solicitării), determină lipsa unui mecanism eficient de contestare a deciziilor entității publice și poate obstrucționa examinarea de către organele de drept eventualelor abuzuri admise în contextul examinării întrunirii condițiilor de acordare a ajutorului. Reglementarea lacunară sau confuză a termenelor administrative întotdeauna lasă loc pentru interpretări abuzive din partea agenților publici și poate determina discreția excesivă a acestora de a aprecia și stabili în fiecare caz separat termene care îi sunt convenabile, atât pentru propriile acțiuni, cât și pentru acțiunile altor subiecți de drept cărora aceste termene le sunt aplicabile.

Recomandări: La pct.24, pct.29 subpct.1) al proiectului, se recomandă substituirea cuvântului "analizează" cu cuvântul "examinează". La pct.24, pct.29 subpct.2) al proiectului, se recomandă substituirea expresiei "caracterului de eligibilitate", cu expresia "întrunirii condițiilor de eligibilitate". Reglementarea termenului de examinare a solicitării, finalității procedurii

	<p>administrative de reglementare (adoptarea unei decizii și aducerea acesteia la cunoștință solicitantului).</p>	
	<p>„Pct.29 subpct.4) 29. Furnizorul de ajutor de stat regional are următoarele obligații: [...] 4) Realizează verificări periodice pentru stabilirea modului de respectarea a intensității și a valorii maxime admisibile a ajutorului și realizează rapoarte privind beneficiarii care mai pot primi ajutor de stat, beneficiarii care au atins pragul maxim al intensității sau al valorii ajutorului și beneficiarii care au depășit pragul maxim al intensității sau al valorii ajutorului;</p> <p>Obiecții: Analiza prevederilor proiectului denotă caracterului ambiguu al reglementărilor ce vizează periodicitatea verificării de către furnizorul de ajutor de stat regional a modului de respectarea a intensității și a valorii maxime admisibile a ajutorului. Carența în speță, denotă neîntrunirea exigențelor vizate de prevederile art. 29 alin.(2) al Legii nr.100/2017 și poate condiționa incertitudine la etapa implementării mecanismului de control în speță. Circumstanța în speță, poate determina multiple riscuri aferente delimitării arbitrare și tendențioase a periodicității de verificare.</p> <p>Recomandări: Concretizarea periodicității de verificare (semestrială/trimestrială/anuală).</p>	<p>Se acceptă. Perioada de verificare a fost concretizată pentru a asigura claritatea procesului.</p>
	<p>„Concluzia Expertizei: Potrivit notei informative, proiectul are drept scop reglementarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere din Republica Moldova instituită în temeiul art. 13 alin. (2) din Legea nr.440/2001 cu privire la zonele economice libere, art. 49 din Codul Fiscal al Republicii Moldova nr. 1163/1997 și art. 5 alin. (1) litera j) din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.</p>	<p>Se acceptă. Carențele care ar putea distorsiona procesele operaționale reglementate și riscurile multiple de corupție aferente au fost omise pentru a asigura integritatea și eficiența implementării.</p>

Autorul a prezentat Sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.36 al Legii nr.100/2017, coroborat art.28 al Legii nr.82/2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție. În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind IV. Concluzia expertizei 11 transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu întrunirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017. Analiza prevederilor proiectului denotă anumite carențe ce pot distorsiona procesele operaționale reglementate și multiple riscuri de corupție aferente:

- interpretării tendențioase a condițiilor de formă/conținut aplicabile "contractului încheiat cu Administrația zonei economice libere" și exigențelor legale aplicabile acestuia;
- omiterii reglementării obligației administrației de a stipula, în mod obligatoriu termenul de rambursare/restituire;
- delimitării sectoarelor/domeniilor neeligibile și eligibilității unor categorii de cheltuieli ce țin de investițiile în active corporale și necorporale, localizate în zonele economice libere din Republica Moldova și înregistrate în evidențele întreprinderii;
- reglementării lacunare a unor aspecte procedurale ce țin de examinarea solicitărilor de ajutor de stat și exercitării unor atribuții extensive de reglementare de către furnizorul, administratorul al ajutorului de stat regional; etc.

		Prevederile propuse, promovează interesele potențialilor beneficiari ai ajutorului de stat (rezidenților zonelor economice libere), fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017), în condițiile respectării recomandărilor vizate de compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.	
Ministerul Justiției <i>(nr. 04/I-9730 din 01.11.2024)</i>		„Referitor la textul propriu-zis al proiectului menționăm următoarele: La proiectul de hotărâre: Cu referire la denumire, textul „din Republica Moldova” se va exclude ca fiind inutil, or aplicabilitatea actelor normative ale autorităților din Republica Moldova se limitează la teritoriul acesteia. Obiecția dată este valabilă pentru toate cazurile similare din proiect.”.	Se acceptă.
		„La clauza de adoptare, se va ține cont că, în conformitate cu art. 102 din Constituție, art. 37 din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, art. 14 din Legea nr. 100/2017, actele normative ale Guvernului se adoptă pentru exercitarea atribuțiilor constituționale și a celor ce decurg din Legea cu privire la Guvern, precum și pentru organizarea executării legilor. Astfel, în clauza de adoptare, se indică temeiul legal de adoptare a actului normativ respectiv, norma concretă din lege care indică expres competența Guvernului de a adopta actul în cauză. În context, referința la art. 13 alin. (2) din Legea nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere se va substitui cu referirea la art. 14 alin. (2) din aceeași lege, potrivit căruia modul de asigurare a 2 garanțiilor de stat prevăzute pentru rezidenții zonelor libere la art. 13 se stabilește de Guvern. De asemenea, semnalăm necesitatea excluderii trimiterii la art. 5 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 139/2012 cu privire la	Se acceptă. Clauza de adoptare a fost revizuită.

	<p>ajutorul de stat, or, această normă nu indică expres competența Guvernului de a adopta actul în cauză.”.</p>	
	<p>„La proiectul anexei Schema de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere din Republica Moldova (în continuare - Schema): În parafa de aprobare, textul „nr. din _____” se va substitui cu textul „nr. /2024”.”.</p>	Se acceptă.
	<p>„Cuprinsul Capitolului I „Dispoziții generale” se va revedea prin prisma prevederilor art. 45 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, potrivit cărora dispozițiile generale ale actului normativ sunt prevederile care determină obiectul, scopul și domeniul de aplicare, orientează întreaga reglementare, explică termeni (noțiuni) și definesc concepte.”.</p>	Se acceptă. Cuprinsul Capitolului I a fost revizuit și ajustat.
	<p>„Pct. 1 se va revizui în vederea redării prevederii caracterului normativ. De asemenea, cuvintele „se instituie” sunt inutile, or, potrivit pct. 1 din hotărâre, Schema în cauză este aprobată prin Hotărârea Guvernului.”.</p>	Se acceptă. Conținutul pct. 1 a fost revizuit și modificat.
	<p>„La pct. 2, cu referire la lista mare de noțiuni, semnalăm că actul normativ nu este un dicționar juridic, fapt pentru care nu este justificată definirea noțiunilor decât în cazul în care la momentul adoptării actului se știe cu certitudine că, un termen este pasibil de mai multe interpretări sau dacă se imprimă un alt sens decât cel uzual și se optează pentru o anumită interpretare. Astfel, se va revizui oportunitatea excluderii următoarelor noțiuni și explicarea lor în text, la utilizare, după caz: furnizor al ajutorului de stat regional, administratori ai ajutorului de stat regional, beneficiar al ajutorului de stat regional, contract încheiat cu Administrația zonei economice libere, întreprinderea, activitate economică, investiție într-o zonă economică liberă, cheltuieli eligibile, valoarea ajustată a ajutorului de stat, beneficiar aflat în dificultate, acordarea ajutorului, plata ajutorului, data acordării ajutorului de stat, data plății ajutorului de stat. În context, referința la Legea nr.</p>	Se acceptă. Noțiunile au fost excluse și explicate în text.

		<p>287/2017 din noțiunea „cheltuieli eligibile” se va completa cu denumirea corectă „Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017”.”.</p>	
		<p>„La noțiunea „intensitate a ajutorului”, definiția se va substitui cu textul „valoare actualizată a ajutorului exprimată ca procent din valoarea actualizată a costurilor eligibile, stabilite conform actelor normative adoptate de către Consiliul Concurenței”, stabilit la art. 3 din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.”.</p>	<p>Se acceptă. Definiția a fost substituită.</p>
		<p>„La noțiunea „proiect unic de investiții”, textul „Nomenclatorul unităților teritoriale de statistică” se va completa cu textul „ , aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 570/2017”.”.</p>	<p>Se acceptă. Textul a fost completat.</p>
		<p>„La noțiunea „proiect mare de investiții” se va ține cont că valuta utilizată la art. 49 din Codul fiscal este dolar SUA.”.</p>	<p>Nu se acceptă. Menținerea valutei în euro reflectă intenția Republicii Moldova de a se armoniza cu standardele economice și financiare ale Uniunii Europene, un aspect crucial având în vedere statutul de candidat la aderare. Investițiile mari regionale sunt deseori reglementate în cadrul Uniunii Europene în euro, iar menținerea acestei valute facilitează alinierea la bunele practici europene, simplificând viitoarele ajustări legislative în procesul de integrare. Totodată, Codul fiscal poate utiliza dolarul SUA ca referință generală, însă aceasta nu înseamnă că toate reglementările economice și de investiții trebuie aliniate. Utilizarea euro pentru proiecte mari de investiții poate fi justificată prin natura specifică și dimensiunea acestora, iar o schimbare forțată către dolar ar putea să creeze inconsistențe cu alte reglementări specifice investițiilor. În contextul Legii privind ajutorul de stat nr. 139/2012, în cadrul definiției „proiectelor mari de investiții,” legislația se aliniază la practicile</p>

		Uniunii Europene, ceea ce poate implica indirect utilizarea euro ca monedă de referință, mai ales în cazul în care Republica Moldova beneficiază de asistență din partea Uniunii Europene. Mai exact, pentru proiectele de dezvoltare regională sau pentru acelea cofinanțate de UE, valoarea investiției este adesea exprimată în euro, pentru a facilita raportarea și alinierea la standardele europene.
	„Noțiunea „beneficiar aflat în dificultate”, cât și condițiile ce o succed, urmează a fi redată într-un punct separat (ex: pct. 7).”.	Se acceptă. Noțiunea cât și condițiile ce o succed au fost redată într-un punct separat.
	„Totodată, amintim că exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea lor în text, la prima folosire, astfel se va revedea utilizarea inițialelor „ÎMM”.”	Se acceptă. Abrevierea a fost explicată.
	„La pct. 4, textul „Legea nr. 440/2001” se va substitui cu textul „Legea nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere (în continuare - Legea nr. 440/2001)”.”.	Se acceptă. Textul punctului a fost ajustat.
	„În denumirea Capitolului III, cuvintele „perioada de valabilitate a schemei” se vor revizui ținând cont că Schema reprezintă actul normativ, iar termenele reglementate de capitolul în cauză se referă la perioada acordării facilităților fiscale rezidenților zonei economice libere, care întrunesc condițiile prestabilite.”.	Se acceptă. Cuvintele au fost revizuite. Având în vedere că numerotarea a fost modificată Capitolul III din proiect a devenit Capitolul II în proiectul definitivat.
	„La pct. 9, cuvintele „actelor adiționale prevăzute” se vor substitui cu cuvintele „actului adițional prevăzut”, deoarece pct. 25 face referire la un act adițional la contractul încheiat cu Administrația zonelor economice libere.”.	Se acceptă. Cuvintele au fost substituite.
	„La pct. 10, se va revizui referința la pct. 17, iar textul „1.07.2034” se va completa cu textul „dar fără depășirea termenului de funcționare a zonei economice libere.”.”.	Se acceptă. Referință revizuită și text completat.
	„Ppct. 12, după cuvântul „prevăzute” se va completa cu textul „în prezenta”, iar textul „la data acordării ajutorului de stat” se va exclude.	Se acceptă. Punctul a fost completat.

		<p>De asemenea, la sbp. 1), cu referire la data limită de semnare a actului adițional la contractul încheiat cu Administrația zonelor economice libere, 31.12.2024, semnalăm necesitatea argumentării acesteia în nota de fundamentare, or, facilitățile aferente impozitului pe venit prevăzute art. 49 alin. (2) din Codul fiscal, se acordă până la data de 1 ianuarie 2034. Obiecția dată este valabilă și pentru pct. 23. La sbp. 2), cuvântul „investiții” se va completa cu textul „eligibile potrivit art. 49 alin. (1) lit. c)- f) din Codul fiscal”.”.</p>	<p>Referința despre termenul de 31.12.2024, a fost argumentat în Nota de fundamentare la compartimentul 3.1 „Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi”.</p>
		<p>„La pct. 15, cifrele „15” se vor substitui cu cifrele „14”.”.</p>	<p>Se acceptă. Cifrele au fost substituite.</p>
		<p>„La pct. 18, cifrele „18” se vor substitui cu cifrele „17”, iar cifrele „13” se vor substitui cu cifrele „12”.”</p>	<p>Se acceptă. Cifrele au fost substituite.</p>
		<p>„La pct. 21, textul „conform pct. 25, subpct. 6)” se va substitui cu textul „în actul adițional la contractul încheiat cu Administrația zonelor economice libere, prevăzut la pct. 25”.”.</p>	<p>Se acceptă. Textul a fost substituit.</p>
		<p>„Pct. 22, după cuvântul „furnizorului” se va completa cu textul „ - Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării”.”.</p>	<p>Se acceptă. Textul a fost completat.</p>
		<p>„La pct. 24, cuvântul „Schemei” se va substitui cu cuvintele „zonelor economice libere”.”.</p>	<p>Se acceptă. Cuvintele au fost substituite.</p>
		<p>„Pct. 25, după cuvântul „prevederilor” se va completa cu cuvântul „prezentei”. Totodată, se va revizui trimiterea la „pct. 5 alin. 1)”, deoarece este lipsită de claritate. Similar se va revizui trimiterea la lit. c) din sbp. 8).”.</p>	<p>Se acceptă. Punctul a fost completat și revizuit.</p>
		<p>„La pct. 29, sbp. 5) după cuvântul „Întreprinde” se va completa cu cuvântul „acțiuni”. La sbp. 10) se va clarifica referința la Comisia Europeană. Similar se va revizui și prevederea pct. 30 sbp. 5).”.</p>	<p>Se acceptă. Punctul a fost completat. Cu referire la raportarea către Comisia Europeană și justificarea detaliată a progresului alinierii sunt esențiale pentru a confirma</p>

			<p>respectarea angajamentelor, asigurând astfel că Republica Moldova se conformează atât termenului stabilit din moment ce Acordul de Asociere a Uniunii Europene- Republica Moldova a intrat în vigoare la data de 1 septembrie 2014 (Guvernul Republicii Moldova negociind o perioadă tranzitorie de 10 ani de aliniere a schemei de ajutor de stat în zonele economice libere), cât și obiectivelor de integrare europeană. Această transparență contribuie la credibilitatea procesului de aliniere, oferind Uniunii Europene o imagine clară a modului în care Moldova își respectă obligațiile asumate, în beneficiul unui parteneriat economic consolidat și durabil.</p> <p>La pct. 30 prevederea a fost eliminată.</p>
		<p>„La pct. 14, se va ține cont de ierarhia actelor normative expusă în art. 6 din Legea nr. 100/2017. De asemenea, amintim că potrivit art. 16 alin. (2) din aceeași lege, actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome sunt emise sau aprobate numai în temeiul și pentru executarea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului.”.</p>	<p>S-a luat act.</p>
		<p>„Complementar, se vor revizui trimiterile la prevederile proiectului, deoarece acestea sunt eronate. De asemenea, sugerăm utilizarea terminologiei constante, astfel se va opta fie pentru cuvintele „punct” și „subpunct” sau se vor folosi abrevierile „pct.” și „sbp.”. La definitivarea proiectului de act normativ, se va ține cont că substantivele, cu excepția celor proprii, și toate celelalte părți de vorbire se scriu cu inițială mică după două puncte, în debutul enumerărilor subsumate. Numerotarea subpunctelor se va revizui în vederea aducerii în concordanță cu art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, care stabilește că pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerotează prin</p>	<p>Se acceptă.</p>

		adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar.”.	
<p>Ședința interinstituțională privind examinarea obiecțiilor și propunerilor înaintate de către autoritățile publice în procesul de avizare repetată a proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din Zonele Economice Libere Proces-verbal nr. 1 din 04.12.2024</p>			
	Ministerul Finanțelor	<p>Au reiterat propunerea privind revizuirea sau excluderea punctului 6, subpunctul 5), care prevede „5) în cazul unei întreprinderi care nu este o IMM, atunci când, în ultimii doi ani, raportul dintre datorii și capitaluri proprii este mai mare de 7,5, iar capacitatea de acoperire a dobânzilor calculată pe baza indicatorului financiar Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization (EBITDA) este sub 1,0”, având în vedere că, la nivel național, indicatorul financiar EBITDA nu este utilizat în practică.</p> <p>Au prezentat ajustări tehnice și terminologice esențiale, menite să asigure o mai bună claritate și coerență a prevederilor proiectului, având ca scop eliminarea ambiguităților și facilitarea aplicării corecte a normelor. Aceste modificări au fost realizate pentru a armoniza terminologia utilizată în document, pentru a îmbunătăți precizia reglementărilor și pentru a asigura o interpretare uniformă a acestora, contribuind astfel la o implementare mai eficientă și la evitarea eventualelor dificultăți de interpretare sau aplicare ulterioare.</p>	<p>Nu s-a acceptat.</p> <p>Chiar dacă indicatorul EBITDA nu este utilizat în mod curent la nivel național, introducerea acestuia în reglementările propuse are o rațiune economică solidă. EBITDA este un indicator financiar standardizat și recunoscut internațional, care oferă o evaluare clară a capacității unei întreprinderi de a-și acoperi cheltuielile financiare, independent de structura sa fiscală și de amortizare. Prin urmare, chiar dacă nu este utilizat pe scară largă în prezent, integrarea acestui indicator în reglementări poate stimula adoptarea unor practici financiare mai transparente și mai performante pe termen lung, în concordanță cu standardele internaționale. De asemenea, utilizarea indicatorilor financiari de acest tip poate sprijini o evaluare mai obiectivă a riscurilor asociate gestionării unei afaceri, ceea ce este esențial pentru protejarea stabilității economice și pentru promovarea unui climat investițional sănătos.</p> <p>Ulterior, părțile au convenit să mențină indicatorul în cadrul prevederilor punctului.</p> <p>De asemenea, ajustările tehnice și terminologice esențiale au fost realizate în vederea asigurării unei mai bune clarități și coerențe a prevederilor proiectului, având ca scop eliminarea ambiguităților și facilitarea aplicării corecte a normelor.</p>

	<p>Serviciul Fiscal de Stat</p>	<p>„S-a propus excluderea Serviciului Fiscal din punctul 30 spb „4) Transmite anual Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, precum și Serviciului Fiscal de Stat, informațiile necesare privind actele adiționale la contractele de ajutor de stat regional încheiate, impunerile de recuperare a ajutoarelor de stat, precum și recuperările efectuate, în vederea asigurării conformității fiscale și a monitorizării eficiente a obligațiilor fiscale aferente acestor ajutoare” deoarece autoritatea consideră că nu este necesar să colecteze actele respective, având în vedere rolul său și competențele specifice în acest domeniu.</p> <p>S-a propus revizuirea prevederilor punctului 39 din Schemă deoarece consideră că formularea acestuia este ambiguă, lăsând loc de interpretări diverse, ceea ce ar putea duce la dificultăți în aplicarea corectă și uniformă a prevederilor. Astfel, se dorește o reformulare care să ofere claritate și să elimine orice posibilitate de confuzie în implementarea deciziilor prevăzute.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>S-a exclus textul referitor la Serviciul Vamal din punctul 30 spb 4).</p> <p>S-a revizuit prevederea punctului 39 din Schema, având în vedere că formularea acestuia era ambiguă, lăsând loc pentru interpretări multiple, ceea ce ar fi putut conduce la dificultăți în aplicarea corectă și uniformă a prevederilor.</p>
	<p>Consiliul Concurenței</p>	<p>„În cadrul ședinței, Consiliul Concurenței a atenționat asupra faptului că proiectul schemei date a fost deja autorizat prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr.ASER-27 din 02.09.2024, respectiv nu pot fi operate modificări conceptuale a conținutului schemei date. În caz contrar, proiectul schemei în redacția nouă propusă va necesita notificarea repetată a schemei.</p> <p>Totodată, în vederea clarificării noii redacții pentru noțiunea ”intensitatea ajutorului”, reprezentatul Consiliului Concurenței a întrebat dacă ministerul va putea aplica în practică și calcula valoarea actualizată a costurilor eligibile. O altă obiecție a fost invocată asupra prevederilor pct. 12, subpunctul 6) în noua redacție propusă care nu a fost anterior în proiectul schemei autorizate de autoritatea de concurență „6) Nu fac obiectul unui ordin de recuperare în urma unei decizii anterioare a Consiliului Concurenței prin care un ajutor de stat a fost declarat ilegal și incompatibil, cu condiția că există o hotărâre de judecată definitivă și irevocabilă prin care să se confirme obligația de recuperare a ajutorului de</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Modificările și excluderile propuse au fost acceptate pentru a asigura conformitatea cu deciziile anterioare ale Consiliului Concurenței și pentru a garanta claritatea și eficiența aplicării schemei de ajutor de stat. Aceste ajustări au fost necesare pentru a menține coerența cu reglementările existente, a evita ambiguitățile și a facilita implementarea corectă a prevederilor, fără a afecta obiectivele inițiale ale schemei.</p>

	<p>stat” și au insistat pe revenirea la formularea inițială a punctului dat, subliniind faptul că varianta inițială a proiectului a fost avizată de Plenul Concurenței, iar în urma acesteia a fost emisă și o decizie de autorizare. Ulterior, au obiectat și au propus excluderea de la pct. 14, c are vizează indicele „- VAA - valoarea ajutoarelor de stat acordate și include totalul ajutoarelor de stat acordate beneficiarului pentru activitățile din zonele economice libere începând cu data de 28.12.1995, sub forma scutirilor/reducerilor de la plata impozitului pe venit, calculate potrivit art. 49 alin. (1) lit. c)-f) din Codul fiscal”, a textului „sub forma scutirilor/reducerilor de la plata impozitului pe venit, calculate potrivit art. 49 alin. (1) lit. c)-f) din Codul fiscal”, precum și substituirea acestuia cu textul pentru aceleași costuri eligibile”.</p> <p>S-a menționat despre necesitatea excluderii de la punctul 25 al sbp. 8) a textului „ale cărei costuri au fost stabilite conform art. 49 alin. (1) lit. c) din Codul fiscal, pentru o perioadă de cel puțin”, ținând cont de faptul că obligațiunea de menținere a investiției timp de 5 ani pentru întreprinderile mari și 3 ani pentru IMM constituie o condiție obligatorii pentru toți beneficiarii ajutorului de stat pentru dezvoltare regional și în aceste condiții a fost autorizată schema data de către Consiliul Concurenței.”</p>	
--	--	--

Secretar de stat

Viorel GARAZ